

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX

Kaina 35 c.

PENKTADIENIS – FRIDAY, LAPKRITIS – NOVEMBER 10, 1989

Nr. 220

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vliko Seimo pareiškimas

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Seimas Baltimorėje, išklauses Seimo delegatų ir okupuotos Lietuvos atstovų iš Lietuvos Laisvės Lygos, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio, Lietuvos Demokratų Partijos, Helsinkio grupės bei Krikščionių Demokratų pranešimų apie ekonominę, socialinę, kultūrinę ir politinę padėtį Lietuvoje ir Vakarų valstybių reakciją į vykstančius Sovietų Sąjungoje pasikeitimus, taria: Lietuvos tautos laisvė ir Lietuvos valstybės nepriklausomybė yra tautos egzistencijos ir jos visokeriopos gerovės būtina sąlyga.

Lietuvos valstybės suverenumas priklauso lietuvių tautai, tačiau suvereninių teisių vykdymas buvo pertrauktas. Sovietų Sąjungai vykdamas Stalino-Hitlerio pakta, Lietuvos valstybė tapo Sovietų Sąjungos okupuota ir įjungta į Sovietų Sąjungą. Ši sovietų aneksija didelės daugumos laisvojo pasaulio valstybių nepripažįstama teisėta.

Lietuvių tauta niekada nesutaukė su jos pavergimu. Tas tautos ryžtas atgauti laisvę ir nepriklausomybę reiškėsi partizanine veikla, pasyviu pasipriešinimu, gausia pogrindine spauda ir kitomis priemonėmis okupuotoje Lietuvoje ir iševijoje.

Gorbačiovo vykdoma atvirumo politika palietė palapsniui vidaus reikalus ir tarptautines politines problemas, sudarydama naują politinę atmosferą. Šioje naujoje aplinkoje per pastaruosius metus Lietuvoje tapo išvystyta plati akcija, siekiant išlaikyti tautos savitumą. Seimas sveikina pradėtą okupuotos

Lietuvos ir laisvojo pasaulio lietuvių organizacijų bendradarbiavimą, siekiant atkurti Lietuvos valstybės nepriklausomybę.

Ryšium su pasikeitimais Sovietų Sąjungoje, po antro pasaulinio karo sukurta Europos tvarka ėmė desintegravotis dideliu greičiu: Vengrija paskelbė naują valstybinę santvarką, Lenkijos vadovavimą perėmė solidarumo atstovas, Rytų Vokietijoje ir Čekoslovakijoje vyksta masinės demonstracijos, mitingai, reikalaujanti demokratinių reformų.

Gyvenama nepaprastus laikus, kurie didžiai palietė Lietuvos gyvenimą, sukeldami naujų vilčių.

Seimas, visa tai imdamas dėmesin, kviečia viso laisvojo pasaulio lietuvius aktyviai remti Lietuvoje vykstančią demokratizaciją, persitvarkymą ir pastangas atkurti Nepriklausomą Lietuvos valstybę, ipareigoja VLIKo valdybą vystyti ryšius su okupuotos Lietuvos organizacijomis, suintensyvinti politinę veiklą laisvojo pasaulio kraštuose, derinant žygius su Lietuvos diplomatinė tarnyba, PLB ir atskirų kraštų organizacijomis.

Vieningai reikalaujame, kad pasyvinė nepripažinimo politika būtų pakeista aktyvia, įtraukiant Pabaltijo valstybių nepriklausomybės atkūrimą ir tarptautinių problemų darbotvarkę. Sujunkime savo protus ir širdis didžiajam Lietuvos tikslui pasiekti: atkurti laisvą ir nepriklausomą Lietuvos valstybę.

1989 m. lapkričio 5 d.
Baltimore, MD

Lenkų kova su infliacija

Varšuva. — Lenkijos parlamentas priėmė įstatymą bent iš dalies atlyginti darbininkams susidariusias infliacijos išlaidas. Tik po keturių dienų debatų 188 parlamentarijai balsavo už šį įstatymą, 27 prieš ir 133 susilaikė, pareiškdami savo abejones. Tai buvo pirmas vyriausybės pasiūlytas ekonominės programos įstatymas. Prieš tai vyriausybė sumažino zlotų vertę 14,7% prieš dolerį. Tai jau dvyliktasis zlotų nuvertinimas šiais metais. Tuo pačiu buvo pakeltos kainos cigaretėms, automobiliams ir kai kuriems maisto produktams, kaip sviestui ir cukrui.

Kaip tik tuo pačiu metu atvyko į Lenkiją Tarptautinio valiutos fondo komisija susipažinti su dabartiniu ekonomijos stoviu ir vyriausybės planais, kurie turi sudaryti pagrindą tai programai, kuriai būtų duodamos užsienio paskolos. Vyriausybės kabineto nariai aiškino, kad jie kitaip negalėjo padaryti, kaip tik sumažinti kompensacijos infliacijos procentą iš 100 iki 80%.

Infliacijos kompensavimas

Kaip ir kiekviename parlamente, taip ir dabar Lenkijoje buvo daug karštų ginčų, kaip pažaboti infliaciją. Jei kas žinotų ką daryti, būtų genijus, pasakė Solidarumo narys A. Sawickak. Lauke prie parlamento rūmų demonstravo 150 komunistų unijos narių prieš tą ista-

tymą, nes tai dar labiau padidins infliaciją krašte.

Anksčiau, dar prieš rinkimus, buvo Solidarumo ir Komunistų partijos atstovų sutarta kompensuoti pilną infliacijos sumą industrijos darbininkams ir ūkininkams. Bet dabar ministro pirmininko T. Mazowieckio vadovaujamas kabinetas nutarė modifikuoti tą susitarimą ir mokėti tik 80% infliacijos normos. Iš to įstatymo yra išskirti lokaliniai streikininkai. Daugelis tad pritarė Darbo ministro J. Kurono pasiūlymui balsuoti už naują įstatymą, nes anas susitarimas buvęs klaidingas.

„Suveržti diržus“

Finansų ministerio L. Balcerovičiaus, 42 metų ekonomisto, planas iš senojo Lenkijos stiliaus ekonomijos pereiti į rinkos ekonomiją buvo patvirtintas. Lenkų ministeris pirmininkas Tadeušas Mazowieckis kreipėsi į visus lenkus, prašydamas suprasti sunkią paveldėtą krašto ekonominę padėtį, kad šiuo metu laikinai reikia visiems „suveržti diržus“, bet vėliau ekonominė situacija pradės gerėti.

— Čilės buvęs Komunistų partijos vadas Luis Corvalan, po 13 metų gyvenimo egzileje, sugrįžo į sostinę Santiago. Jis noris padėti opozicijos kandidatui laimėti rinkimus.

500,000 vokiečių demonstracijoje reikalauja laisvų rinkimų ir senosios sistemos pakeitimo.

Politbiuras dreba Rytų Berlyne

Rytų Berlynas. — ADN žinių agentūra praneša, jog Rytų Vokietijos Politbiuras, kuris 40 metų kontroliavo visą savo gyventojų gyvenimą, sekančią dieną, kai pasitraukė ministrų kabinetas, pasitraukė, leisdamas naujam prezidentui ir Centro komitetui parinkti naujus asmenis.

Didžiulės demonstracijos vyksta tvarkingai. Centro komitetas, kuris sudaro 157 asmenų, susirinko posėdžiui. Prez. Krenz, buvęs Saugumo viršininkas, pareikalavo Politbiuro atsistatydinimo. Naujus rinkimuose ar paskyrimuose jis pasiūlo sau partijos vado postą ir buvo atšauktas suvaržymai išvykti. Per savaitę išvyko daugiau kaip 50,000 vokiečių. Vakarų Vokietijos imigracijos pareigūnai sako, kad per valandą atvyksta daugiau kaip 300 vokiečių į Vakarų.

Vadovaus vyriausybei

Dėmesys nukrypo į Dresdeno partijos vadą Hans Modrow, kuris aiškiai pasisakė už reformas, ir dabar buvo išrinktas į Politbiurą. Be to, jis nominuotas vadovauti Rytų Vokietijos vyriausybei. Pats Politbiuro sąstatais iš 21 nario sumažintas iki 11 asmenų. Trys žmonės, kuriuos pasiūlė Krenz išrinkti į Politbiurą, nebuvo išrinkti. Markus Wolf, buvęs informacijos viršininkas, perėjęs į Naujojo Forumo eiles, ir kovodamas su reformais, pasakė: „Mes pergyvenome Stalina, mes išlikome po karo, mes nugalėsime ir šią krizę“.

Forumo žodis

Tačiau su naujo Politbiuro sudarymu, krizė nesibaigia — vokiečiai nepasitiki juo, nes netiki, kai Politbiure vėl yra pusė narių iš senųjų narių, kad būtų galima praveisti reformas. Forumas išleido pareiškimą: „Politbiuro pakeitimas neišsprendžia dabartinės krizės. Nauji vardai nereiškia naujos politikos“. O naujasis informacijos ministeris Gunter Schabowski, pranešdamas apie pasi-

keitimus Politbiure, pasakė, kad svarstomi naujų rinkimų reikalai, kuriuose dalyvautų ir kitos grupės-partijos. Bet jis žmonėms paaiškino: „Jei šis Politbiuras negalės išspręsti problemų, mes vėl atsistatydinsime“. Po šio pasakymo, jis susilaukė daug plojimų.

Centro komitetas nutarė sušaukti partijos kongresą dar prieš šventes. Įdomu, jog pats Krenz pasakė, kad viskas turi būti taip kaip patys žmonės nori. Nesulaukė plojimų, kai susirinkusiai miniai prie partijos rūmų išėję iš posėdžio kalbėjo pats Krenz ir Schabowski, bet, kai prabilo mokytojas Georg Litsche, Forumo narys, pasakydamas: „Dabar aš galiu vėl pažūrėti savo mokiniams į akis, kai aš jiems pasakau, kuriai partijai dabar priklausau“, susilaukė audringų minios plojimų.

Quayle patenkintas pareigomis

Washingtonas. — Viceprezidentas Dan Quayle pareiškė džiaugsmą, jog prez. Bushas mano jį turėti partneriu ir 1992 metų prezidentiniuose rinkimuose respublikonų partijos sąraše. Bushas apie tai pasakė savo pasikalbėjime su „Dallas Morning News“, kuris buvo išspausdintas praėjusį sekmadienį. Quayle sako, kad prezidentas to jam dar tiesiai nepasakė, tačiau „pareiškimas spaudoje jį nuteikia gerai“. Jis sakė esąs patenkintas viceprezidento pareigomis; prezidentas jį siunčia dažnai į užsienio kraštus ir kaip AP žinių agentūra teigia, Quayle jau visai gerai reprezentuoja Ameriką ir gerai orientuojasi pasaulinėje politikoje. Respublikonų partijos pirmininkas Lee Atwater pasakė pilnai sutinka su prezidentu, kad Quayle būtų 1992 metų sąraše. „Jis yra geras viceprezidentas“. Jis dažnai nevengia pasisakyti už pavergtųjų reikalus. Praėjusį sekmadienį jis „Meet the Press“ programoje pasakė, jog Sovietai nuolat ginkluojasi ir Gorbačiovu negalima pasitikėti. Prezidento susitikimas su Gorba-

TRUMPAI IŠ VISUR

— Prez. H. Bushas po pasitarimo su Nikaragvos Rezistencijos kandidatė Violetta Chamorro ir prezidentės, pasakė, jog, jei bus išrinkta ir prezidento postą, atšauks visus Nikaragvai dabar įvestus suvaržymus.

— Naujasis Forumas — Rytų Vokietijos vokiečių sąjūdžio organizacija, galinti būti pažinta legalia organizacija, pasakė jį prezidentas Egon Krenz.

— Kinijos komunistų vyriausiasis vadas Deng Xiaoping pasitraukė iš pareigų.

— Jugoslavijoje sostinėje įvyko susirėmimai tarp saugumiečių ir gyventojų, kurie reikalavo savo mitinge daugiau reformų.

— Nikaragvos sandinistų prez. Daniel Ortega įsakė savo delegacijai Jungtinėse Tautose neišvažiuoti nesusitarus su Contrų atstovais, kad būtų išformuoti jų daliniai.

— Lenkijos vyriausybė pranešė, kad daugiau nebefinansuos jokių politinių partijų, įskaitant ir Komunistų partiją. Taip pat buvo atšauktos visos privilegijos partiečiams.

— Vengrija pareiškė norą įstoti į Europos Bendruomenės sąjungą. Vyriausybė lapkričio 16 d. ieteikė formalų pareiškimą, kad Vengrija būtų priimta.

— Vakarų Europoje tikima, jog pats Gorbačiovas pasirūpino, kad Honeckeris pasitrauktų iš pareigų Rytų Vokietijoje, rašo Reuterio žinių agentūra. Išvada padaryta iš to, kad, kai Gorbačiovas išvažiuojo namo, tai partijos ideologas Kurt Hager spaudai pareiškė: „Viskas turi pasikeisti“.

— Brazilijoje lapkričio 15 d. bus prezidento rinkimai. Silvio Santos, populiarus televizijos artistas, kuris sakosi nieko nežinąs apie politiką, paskelbė savo kandidatūrą ir prezidento postą ir visų nustebinimui susilaukia didelio žmonių pasisekimo. Jis gali būti išrinktas Brazilijos prezidentu.

— Čiovu esąs tam, kad Bushas galėtų geriau pažinti Kremliaus valdovą.

Pasitraukė Rytų Vokietijos kabinetas

Vokiečių intelektualai kaltina partiją

Rytų Berlynas. — Kai komunistai Maskvoje minėjo bolševikinę revoliucijos 72 metų sukaktį nuo vienos partijos oficialiu pranešimu komunistinės vyriausybės ministeris pirmininkas Willi Stoph ir visas ministrų kabinetas pasitraukė iš pareigų. Tuo būdu buvo leista Volkskammer, arba parlamentui, sudaryti naują vyriausybę, praneša Vak. Vokietijos žinių agentūra.

Atsisakius 52 ministeriams, tuoj gatvėse pasipylė vokiečiai, reikalaujanti laisvų rinkimų. Ši reznacija neliečia prezidento Egon Krenzo pozicijos. ADN vyriausybės žinių agentūros pranešimu, parlamentas dar šią savaitę pradės svarstyti naujos valdžios sudarymą. Bet štai netikėtai iš pareigų pasitraukė ir visos vokiečių Politbiuras. Iš Politbiuro buvo jau anksčiau pasitraukę 7 nariai.

Frašo pasilikti krašte

Tik šiandien prezidento Krenzo paskirtas spaudos direktorius Wolfgang Meyer kreipėsi į visus gyventojus, prašydamas juos nepasitraukti iš pareigų šiuo politinės ir ekonominės krizės metu ir stengtis tęsti visus darbus nors ir būtų sunku dėl pabėgusių vokiečių į Vakarų. Jau 200,000 vokiečių išvyko į Vakarų Vokietiją. Blogiausia, kad išvyksta intelektualai, kurie vadovavo vokiečių inžinerijai, produkcijai ir visai ekonominei sistemai.

Vokiečių krizę padidino dar ir šie pareiškimai. Konstitucijos ir Teisės komitetas pareikalavo reformų. Taip pat ir Politinių mokslų akademijos vadovybė, kur ruošiami diplomatai ir teisininkai, viešu pareiškimu

reikalavo sukviesti partijos kongresą nedelsiant, pakeisti nuostatus ir išrinkti naują Centro komitetą. „Partijos vadovybės nežinojimas ir arogantiškumas metų metais privedė prie šios krizės“, rašo akademikai.

reikalavo sukviesti partijos kongresą nedelsiant, pakeisti nuostatus ir išrinkti naują Centro komitetą. „Partijos vadovybės nežinojimas ir arogantiškumas metų metais privedė prie šios krizės“, rašo akademikai.

Reikalauja laisvų rinkimų

Vokiečių masinės demonstracijos visuose miestuose privedė prie to, kad atsistatydintų Rytų Vokietijos vyriausybę. Vokiečių Naujojo Forumo vadai išleido pareiškimą, kuriuo reikalaujama laisvų rinkimų. Ir Vakarų Vokietijos vyriausybės kalbėtojas pasakė, kad „Broliai rytuose turi pakeisti sistemą laisvais rinkimais“. Vakarų diplomatai laukia, kad Dresdeno partijos vadas Hans Modrow, kuris pasisako už reformas, bus paskirtas nauju ministru primininku. Taip pat ir Rytų Berlyno partijos vadas galys būti skiriamas vadovauti naujai vyriausybei.

Vak. Vokietija paskelbė 4.3 milijonų planą pastatyti naujiems namams pabėgėliams iš rytų. „Mums susidaro daug sunkių problemų, bet mes darysime viską, kad jas išspręstume ir viską apūrinume darbai ir butais“, pasakė ministras Rudolf Seiters, kurio ministerijai priklauso naujų gyventojų priėmimas. Jis manąs, kad milijoną pabėgėlių galės įjungti į Vak. Vokietijos sistemą.

Zinių agentūros praneša, jog Jens Reich, Rytų Vokietijos mokslininkas ir Naujojo Forumo sąjūdžio steigėjas, kalbėdamasis su Britanijos radijo žurnalistu, pasakė tikis, kad režimas patenkins žmonių reikalavimus. „Jei bus praveistos reformos, tai žmonės pasitiks. Bet tos reformos turi būti tuojau pat, arba jų nebereikės“.

Tą patį jis pakartojo ir kalbėdamasis su Amerikos televizijos žurnalistu Ted Koppel trečiadienio vakaro „Nightline“ programoje.

Ok. Lietuvoje mirė kun. A. Petronaitis

Spalio 16 d. Kretingoje mirė a.a. kun. Antanas Petronaitis, Kretingos parapijos altarištas. Vėlonis buvo gimęs 1905 m. gruodžio 17 d. Kartenoje. Mokėsi Plungėje ir Kauno kunigų seminarijoje. Kunigų įšventintas 1932 m. gegužės 21 d. Dirbo Žeimiuose, Padvariuose. Buvo Sibiran išvežtas 1949 m., iš kur grįžo 1956 m. Visą laiką dirbo Kretingoje kaip altarištas, nes jau neturėjo sveikatos.

KALENDORIUS

Lapkričio 10 d.: Andriejus, Leonas I, Gelvydė, Trifena, Žybartas.

Lapkričio 11 d.: Veteranų diena. Martynas, Anastazija, Milvydė, Menas, Vygintas, Veranas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:32, leidžiasi 4:36. Temperatūra dieną 48 l., naktį 32 l.

SPORTO APŽVALGA

ŠARŪNAS MARČIULIONIS AMERIKOJE

Šarūnas Marčiulionis, Lietuvos krepšinio pažiba, pasipuošęs olimpinio aukso medaliu, prieš keletą mėnesių pradėjo naują gyvenimą San Francisco mieste. Jis pasirašė sutartį 3 metams su „Golden State Warriors“ profesionalų komanda ir įsikūrė Alameda priemiestyje su žmona Ingrida ir beveik 3 metų dukrele Kristute.

Po treniruočių stovykos ir 8 pasirodymo rungtynių (5 laimėtos ir 3 pralaimėtos) sezonas buvo pradėtas lapkričio 3 d. prieš stiprią Phoenix komanda. Tik sportininkai žino tuos jaudinančius ir kunkuliuojančių nervų momentus prieš svarbias rungtynes. Jūs praėjo ir nugalėjo Šarūnas, ir aikštėje žaidė drąsiai ir su pasitikėjimu. Egzaminai išlaikė pasigėrėtina, nežiūrint, kad komanda pralaimėjo net 30 taškų skirtumu. Jis padarė 5 metimus iš 10 ir įmetė 9 baudas iš 10, sukaldamas 19 taškų. Puiki pradžia – daug žadantis indėlis ateičiai.

Lietuva, o taip pat ir išeivija, ypač JAV-ių lietuviai su ypatingu smalsumu seka jo naujo gyvenimo pradžią. Jis pats apie tai pasakoja, atsakydamas į mūsų klausimus.

Kl. – Šarūnai, prieš keletą metų Chicagoje ir pernai vasara Australijoje su užsidegimu kalbėjai apie profesionalų krepšinį. Svajonės išsipildė, jau trejetas mėnesių kaip JAV-se. Ar manai, kad be sunkumų prisiprasi prie naujo pasaulio ir naujo gyvenimo?

Kl. – Kiekvieno krepšinininko svajonė yra kada nors žaisti profesionalų komandoje, ypač Amerikos NBA lygoje. Manau, kad aš pasirašėme be sunkumų, ypač kai turime gerus kaimynus. Komandos žaidėjų buvau priimtas labai draugiškai, su vietos lietuviais jau susipažinome, turime gerą butą.

Kl. – Kaip su anglų kalba? **At.** – Jau susigraibau, o kai pritrūksta, kiti komandos žaidėjai tuoj skuba paaikškinti. Žmona taip pat ima pamokas, taip, kad netrukus jausimės, kaip namuose.

Kl. – Sakei, kad komandos žaidėjai sutiko draugiškai, gal jau turi artimesnių draugų?

At. – Artimiau sudraugauju su Uve Blaab iš Vokietijos. Tačiau ir visi kiti yra stebėtinai draugiški, malonūs, nesijaučia jokio pavydo ar panašiai.

Kl. – Kaip treniruotės, palyginus su „Statyba“ ar sovietų rinktinė?

At. – Didžiulis skirtumas. Čia reikia dirbti ir sunkiai: turėjau vieną laisvą dieną per visą mėnesį; kartą grįžome iš rungtynių kitame mieste paryčiais, o 11 val. jau turėjome būti aikštėje.

Kl. – Kur daugiau dėmesio kreipiama: technikoje, taktikoje, fiziniame paruošime, ar kitur?

At. – Fizinis paruošimas buvo užbaigtas stovykloje, dabar už tai atsakingas kiekvienas atskirai ir, jei jaučia trūkumą, dirba privačiai. Technikos trūkumai bandomi išlyginti pavieniui. Daugiausiai laiko skiriama faktiniam paruošimui: daugybė derinių, greitas puolimas, įvairūs gynimas.

Kl. – Kokioje pozicijoje žaidiate?

At. – Turiu išmokti abi gynybos pozicijas: „point“, kurs vadovauja žaidimui ir „shooting“, kurio uždavinys antpuoliai ir metimai. Už tat ir dvigubai daugiau derinių ir dvigubai daugiau išmokti.

Kl. Ar pateksi į pirmąjį penketą?

At. – Gal vėliau. Dabar dar pats jaučiu, kad per anksti: čia žaidimo supratimas kitoks, labai akcentuojamas fizinis žaidimas, net treniruotėse, žaidžiant su savais, nėra pasigailėjimo. Treniruojamasi intensyviai ir iš širdies. Dar turiu pagerinti gynybą.

Kl. – Kiek treniruočių rungtynių sužaidėte, kokia tavo statistika: žaistos minutės, taškai, atkovoti kamuoliai, „assists“ – pasuotės, klaidos ir pan.?

At. – Nekreipiau į tai dėmesio. Žinau, kad gavau maždaug po 15-20 min. žaidimo, padariau po maždaug 15 taškų. Klaidų pradžioje buvo daugiau, dabar jau geriau. Iš 8 treniruočių rungtynių laimėtos 5, bet tai jau nieko nereikšmia, nes visos komandos bando naujus žaidėjus.

Kl. – Jau pažįsti savo komandos centro puolėjus, matai daug kitų – kaip čia pritaaptų A. Sabonis?

At. – Sabonis turi daug talentų, bet čia turėtų perorientuoti savo mentalitetą, čia reikia, kaip jau sakiau, intensyvaus ir fizinio darbo ir tiek rungtynėse, tiek treniruotėse.

Kl. – Kaip pergyvenai žemes drebėjimą?

At. – Buvau pas gydytoją, kur nieko rimtesnio neteko pajusti, tačiau žmona truputį buvo išgąsdinta, kai nukrito kelios lempos. Bet tuoj atėjo kaimynai,

Šarūnas Marčiulionis aikštėje.

Nuotr. Valdo Malinausko

nuramino – jau sakiau – jie puikūs.

Kl. – Ar su vietos lietuviais turi ryšių?

At. – Taip, susipažinau mano klubo priėmimo, neseniai dalyvavome rudens baluje ir turime keletą artimesnių pažįstamų.

Kl. – Kaip žiūri į ateitį?

At. – Su pasitikėjimu. Gavau kontraktą 3 metams, reikia – esu ko nors vertas, belieka tik įrodyti, ką, esu įsitikinęs, padarysiu.

Padekojau ir palinkėjau, kartu su visais Š. Amerikos lietuviais, geriausios sėkmės.

V. G.

Šiaurės Amerikos Lietuvos Lauko teniso pirmenybėse, rugpjūčio 19-20 d. vykusiose Detroito, moterų finalistės – Dana Barauskaitė ir I-mą vietą laimėjusi Irena Woodham.

Nuotr. B. Čikoto

Futbolas Chicagoje

MEISTRŲ RUNGTYNĖS

Užbaigus futbolo pirmenybių rungtynes aikštėje, susumavus ir išdiskutavus pasiektus rezultatus Metro lygos įgaliotinių susirinkime „Lituanica-Liths“ komanda patvirtinta tos lygos pirmos diviziono Raudonosios sekcijos meistras. Kitos sekcijos – Mėlynosios meistro titulą laimėjo nauja komanda iš Deerfield priemiesčio, pasivadinusio Chicago „Pegasus“ vardu.

Išaiškinti visos pirmos diviziono čempioną, šį sekmadienį, lapkričio 12 d., paskirtos persižadimo (Play-off) rungtynės tarp sekcijų meistrų „Pegasus“ ir „Liths“ komandų. Rungtynės bus Winnemac stadione, 5200 i šiaurę ir 2 blokai į rytus nuo Western Ave. Pradžią 10 val. ryto.

Rungtynės turėtų būti gero lygio, nes jų laimėtojas automatiškai eis į Major divizioną. Ir pralaimėtojas dar turės progą, jei jis kitose persižadimo rungtynėse laimės prieš Major diviziono priešpaskutinės vietos komandą lenkų „Royal Wavel“ ar italų „Maroons“.

„Ar „L“ komanda turi šansų laimėti?“ – ne vienas klausia. Į tokį klausimą sunku duoti konkretų atsakymą. Bet galima drąsiai tvirtinti, kad „L“ komandos šansai yra žymiai geresni negu laimėti, kad ir 4 numerius Illinois loterijoje... „Pegasus“ iš 16 pirmenybių rungtynių tik dvejais sužaidė lygiomis 1:1. Kitas visas laimėjo. „Lituanica“ – 9 laimėjo, 5 sužaidė lygiomis ir 2 pralaimėjo.

J.J.

LIETUVOS IRKLUOTOJAI IŠTIESE IRKLUS DRAUGYSTEI

Taip rašė Madison laikraštis po varžybų tarp Lietuvos irklutojų ir Wisconsin universiteto.

– „Jėga ir disciplina išdraskė Mendotos ežero dugną...“ „...Puikiai naują Lietuvos irklutojai turėjo geltoną žalią uniformą ir trispalvę, tuo norėdami atkreipti dėmesį, kad jie yra iš Lietuvos, o ne iš Sovietų S-gos...“ buvo rašoma tame pačiame laikraštyje.

1,500 m lenktynes Mendotos ežere lengvai laimėjo Lietuvos irklutojai, toli palikdami Wisconsin u-to komandas. Varžybos vyko 8-veičiais laivais vyrų ir moterų grupėse. Kitos lenktynės vyko prie Milwaukee miesto, upėje, kur dalyvavo 11 moterų ir 16 vyrų laivų – 8-veičių. Jas taip pat gana lengvai laimėjo Lietuvos irklutojai. Prieš du dar buvo kelios dviveičių valtyų, ir čia lietuvaitės parodė savo pranašumą.

Lapkričio 4 d., 11 ir 12 d. jų varžybos tęsiasi Seattle mieste, kur bus įvairių distancijų regatos, apie kurias gal jau turėsime žinių ateinančiai laidai.

Dėkingi Chicagojai

Iš Madisono, pakeliui į Seattle, Lietuvos irklutojai porai dienų stabelėjo Chicagoje, kur buvo šiltai priimti Chicago lietuvų ir ŠALFAS-s-gos centro valdybos.

Jų vadovas Vytautas Briedis daugiau papasakojo apie irklavimą Lietuvoje ir atvykusias komandas. Jis pats yra irklavimo vyr. treneris prie Lietuvos Sporto komiteto, sąjungos čempionas 6 kartus, pasaulio vicemeisteris, laimėjęs bronzos medalį olimpiadoje Meksikoje, dalyvavęs ir olimpiadoje Tokijo. Jo vyrų aštuoniukė yra trečia sąjungoje, o moterų – antra. Vyrų tik vienas yra kaunietis, visi kiti – studentai iš Vilniaus. Moterų komanda yra rinktinė iš įvairių miestų, kuri dažnai renkasi Trakuose treniruotėms. Iš žymesnių irklutojų reikia pažymėti Joną Normantą, kuris yra daugkartinis sąjungos čempionas, 8-tę pasaulio meistris. Bronzos medalis Maskvos olimpiadoje, dalyvavęs Seulyje, 4-tę pasaulio vicemeisteris. Sigitas Kučinskas, Reda Ribinskaitė ir Aušra Gudeliūnaitė taip pat sąjungos čempionės, dalyvavusios olimpiadoje.

Irklavimo federacija turi daugiau negu 1000 narių ir 5 geras bazes, o prastesnių – daugiau. Varžybos dažniausiai vyksta Trakų ežere, kur paruošti du taškai pagal tarptautinius nuostatus klasikinėms 2,000 m lenktynėms. Irklutojų lydejo Vidmantas Girdenis, Lietuvos televizijos įmonės „Banga“ vicedirektorius. „Banga“ turi nemažą sporto klubą ir ypatingai remia irklutojus.

Ji apmokėjo ir šiai kelionei bilietus į abi puses tarp New Yorko ir Seattle. O tą galėjo padaryti, nes turėjo vadinamos pirmos kategorijos valiutos, padengtos aukso, kurią gauna parduodama „Šilelio“ televizijos aparatus Anglijai, Prancūzijai, Indijai ir kitiems kraštams. „Banga“ taip pat parėmė Sąjūdį 100,000 rublių auka.

V.G.

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensilvanijos nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8268
507 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 352-4487

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays. Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šest. pried)	\$40.00	\$25.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Šachmatai

ŠALFAS ŠACHMATŲ PIRMENYBĖS

1989 m. Š. Amerikos lietuvų šachmatų pirmenybės vyks lapkričio 18-19 d., Clevelande, Lietuvių namuose, 877 East 185th St., Cleveland, OH. Tel. 216-531-2131. Bus žaidžiama 5 ratų šveicarų sistema. Laiko riba 90 min. (sudden death). Varžybos numatomos vykdyti dvejose klasėse, pagal žaidėjų reitingą.

Pirmenybių pradžia šeštadienį 10 val. ryto. Registracija – 9 val. ryto.

Laimėtojai teks dr. Algirdo

Nasvyčio prisiminimo pereinamoji taurė. Piniginės premijos – pirmųjų trijų vietų laimėtojams. Pirmenybėse norinčių dalyvauti registracija vykdoma iki lapkričio 12 d. imtinai, šiuo adresu:

Vytautas Nasvytis, 1234 West Blvd., Cleveland, OH 44102. Tel. 216-631-0210. Papildomai informacijai kreiptis į Edą Krygerį, tel. 216-383-0000.

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652

Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629

Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

SURENDER KUMAR, M.D.

PETER STECY, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos

Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS

CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (kalba lietuviškai)

Tikrina akis, pritaiko akinius

2618 W. 71st St. – Rez. 852-0889

Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W.127th St.

Palos Hgts., Ill. Ketv. val. 3-6 v.

Tel. 448-1777

Dr. Tumasonio kabineta perėmė

T. RAMA, M.D.

Specialybė – Chirurgija

2454 West 71st Street

Tel. 434-1818 – Rez. 852-0889

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.

3 iki 7 v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

SPECIALYBĖ – PLAUČIŲ LIGOS

2636 W. 71st St., Chicago, Ill.

Tel. 436-0100

11800 Southwest Highway

Palos Heights, Ill. 60463

(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street

Val. antr. 1-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p.

Šešt. pagal susitarimą

Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

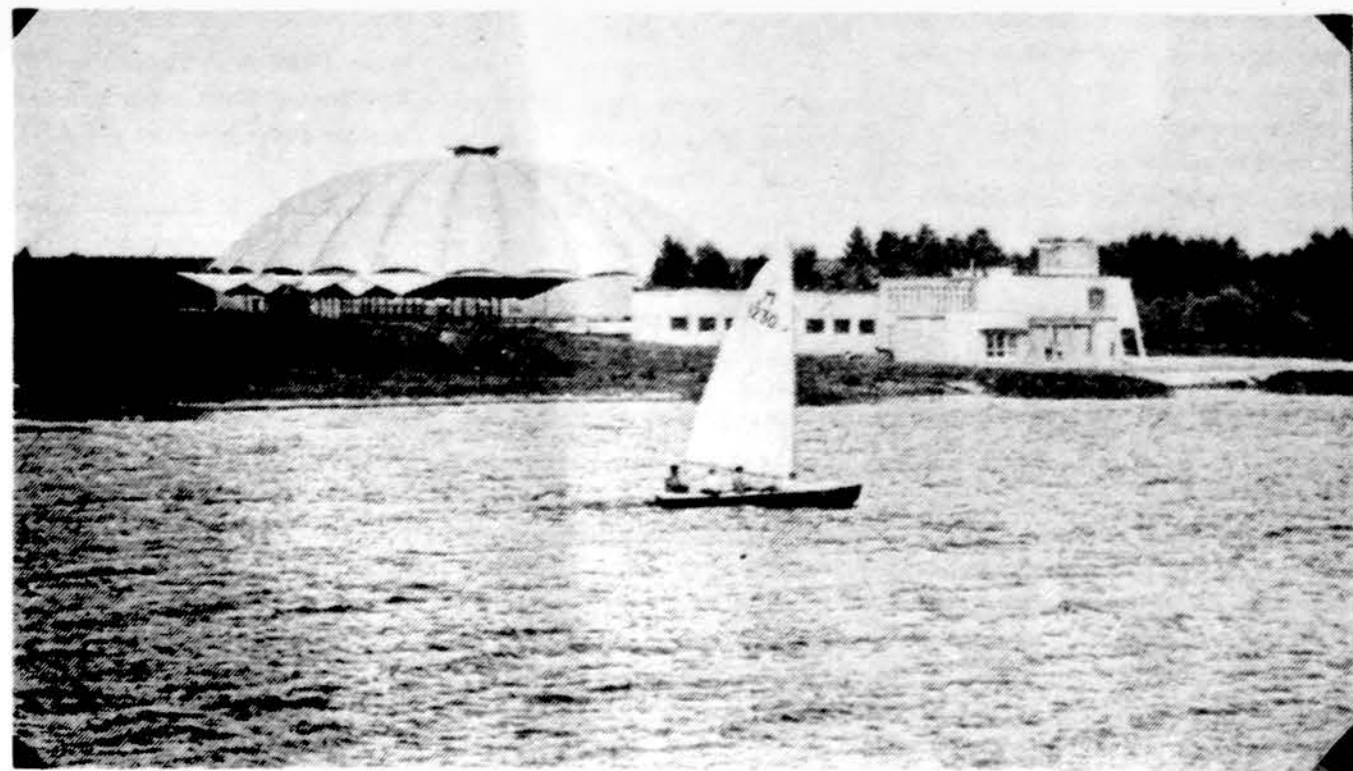
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas

Kalbame lietuviškai

6165 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. 585-7755

Puiki dirbtinio ledo žuozykla Elektrenose

GYDANTI GALIA

Tyrinėjimai naujoje medicinos srityje rodo, kad stiprus pasiryžimas ir pozityvus nusistatymas, t.y., psichologiniai faktoriai, turi fiziologines pasekmes, laiduojančias pagijimą. Apie tai knyga *Head First: The Biology of Hope* (Galva pirmyn: Vilties biologija) parašė Norman Cousins, žymus rašytojas, redaktorius, kultūrininkas, pats netikėtai pasveikęs nuo „nepagydomos“ ligos, su savu gydytoju ir paskui kitais šį fenomeną išstudijavęs ir pasidaręs tokiu ekspertu, kad šioje srityje dabar dėsto Californijos universiteto Los Angeleje (UCLA) Medicinos mokykloje.

Dvasinių jėgų fiziologinį poveikį pailiustruoja šis 17-mečio vaikinio pavyzdys vienoje ligoninėje Los Angeleje. Vaikinas buvo kaktis atvežtas į savo kambarį po smegenų vėžio operacijos ir jo tėvas, pats gydytojas, prie kambario pasitinka chirurgą. Šis, išskęsdamas rankas tėvui sako: „Negalėjome viso išimti. Jis labai giliai įjėgęs. Ner vilties. Nepagis. Jūsų sūniui gal tik savaitė liko – dešimt dienų daugiausiai. Baisiai gaila“.

Išgirdęs kūkčiojimą iš sūnaus kambario, tėvas suprato, kad sūnus išgirdo gydytojo kalbą. Atsisėda prie sūnaus ir taria: „Žiūrėk, sūnau. Aš juo netikiu ir tu neturėtum tikėti. Per daug esu matęs žmonių, kurie pasveiko, o jiems buvo pasakyta, kad jie nepasveiks. Prašau, tikėk manim, sūnau, joks gydytojas iš tikrųjų nežino tiek, kad galėtų tokį sprendimą padaryti“.

Tai, rašo Norman Cousins, įvyko prieš šešerius metus. Tas sūnus tebėra gyvas, visi vėžio pėdsakai – išnykę. Kaip tai paaiškinti? Chirurgas iš tikrųjų matė vėžį ir negalėjo jo su peiliu pasiekti. Jis žinojo vėžio ypatybes ir polinkį plėstis. Bet kažkodėl tas vėžys nesiplėtė. Kodėl?

Šis klausimas rūpi tūkstantams sergančiųjų vėžiu, kurie daugeliu metų pragyveno liūdniausias gydytojų prognozes, rašo Cousins. Daugumos pagijusiųjų bendras bruožas yra jų nusistatymas savo ligos atžvilgiu. Šie pacientai nesiginčijo su diagnoze, bet jie pasipriešino mirties sprendimui, kuris buvo padarytas kartu su diagnoze. Tad kyla klausimas, kaip toks „liepsnojantis“ užsispyrimas padarė tokį skirtumą. Tam tirti yra išsivysčiusi nauja medicinos šaka – „psichoneuroimunologija“.

Joje yra studijuojamas sąveikos tarp proto, liaukų sistemos ir atsparumo infekcijoms. Rasta, kad stiprus nusistatymas ir viltis gali turėti fiziologinį poveikį, pvz., pozityvūs jausmai iš tikrųjų stimuliuoja blužnį (*spleen*) gaminti daugiau raudonųjų kraujo ląstelių, tuo pačiu ir daugiau ląstelių, kovojančių su vėžiu. O šios celės kovoja su vėžiu paliestom celėm paskirai, neliesdamas normaliųjų. Tai skirtinga nuo chemoterapijos, kuri naikina visas celės, neskirdama vėžiškų nuo sveikųjų.

Tiesa, rašo Cousins, ir kūno pajėgumas kovoti su vėžiu nėra beribis. Kai kurios ligos neatmaldomai žengs pirmyn, nežiūrėnt ir didelio pajėgumo kovoti. Bet svarbus tyrimų rezultatas yra tas, jog yra aiškiai parodyta, jog net ir ekspertai negali pasakyti, kur yra kūno natūralių pajėgų riba. Niekuomet nėra laiko, kada šios, paties kūno gydomosios pajėgos, nesistengia veikti. Tad naudojant naujausias medicinos mokslo žinias, galima žymiai sustiprinti žmogaus pajėgumą pagyti.

Įvairios studijos jau parodė, kad emocijos paveikia fiziologiją. Harvardo un-to studentams buvo tikrinamas imunoglobulinių (kurie rišasi su pagėjumu atsipirti infekcijoms) kiekis kraujyje prieš žiūrint linksma filmą ir po. Rasta, kad po gerų juokų žymiai padaugėjo imunoglobulinių kraujuje. Ohio State universitete buvo rasta, kad baimė prieš egzaminus mažino imunoglobulinų kiekį, kas atspindėjo ir padažnėjusiose surigimiuose bei slogose.

Tokie rezultatai griauia iki šiol manytą mokslinį „faktą“, jog centrinė nervų sistema ir liaukų sistema, kovojanti su infekcijomis, esančios atskiros. Iš šių naujų duomenų apie proto ir kūno sąlytį autoriui Norman Cousins persiėsi galimybė, kad gydytojai galėtų daug prisidėti prie sunkių ligų išvengimo, jei geriau susipažintų su tuo, kaip tos ligos prasideda. Tą mūsų dr. Adamavičius savo skyriuje jau daugelį metų rašo.

Cousins toliau rašo: „Rimtai sergantys pacientai – ne tik vėžiu, bet ir po sunkių avarių bei kitų ligų – paprastai pergyvena paniką ir bejėgiškumą, kas dažnai gali nuvesti į sunkią depresiją. Kai UCLA tyrinėtojai priėjo išvadą, kad būtina vėžio pacientus gydyti nuo depresijos normalioje gydymo nuo vėžio eigoje, jie rado, kad tai sustiprino tų pacientų bendrą imunitetą“. Išvada neišvengiama, rašo Cousins. „Negalima gydyti tik fizinius simptomus; reikia sukurti aplinką, kuri kūną išlaisvintų iš smukimo žemyn“.

„Visos pozityviosios galios – meilė, viltis, tikėjimas, troškimas gyventi, užsispyrimas, turėjimas tikslo, nusiteikimas švęsti, juokas – yra galingi ginklai prieš depresiją ir padeda sukurti aplinką, kuri medicininę pagalbą padaro efektyvesnę. Nesamonei ginčytis, kas efektyvesnis – paties kūno galia gyti ar medicininis gydymas. Kai sergi, nori gėlti mobilizuoti visą galimą pagalbą gyti. Netik nėra priešingumo tarp paties kūno gydomosios sistemos ir medicininės“, rašo Cousins, „jos viena kitai padeda, jei joms tai bent kiek leidžiama“.

UCLA tyrinėtojai taip pat tyrė, ar yra imanoma sąmoningai prisiskauti pozityvių nusiteikimų ar jausmų, norint pasiekti konkrečius fiziologinius tikslus. Čia jie dirbo su profesionaliais aktorais, kurie buvo prijungti prie fiziologinius pasikeitimų matuojančios aparatūros. Viename tokiame eksperimente vienai artistei buvo pasakyta įsivaizduoti, kad ji pirmą kartą vaidina Brodvėje ir kad dabar visa jos karjeros ateitis priklausys nuo jos pasirodymo toje rolėje. Vienu atveju jai buvo pasakyta, kad *New York Times* laikraščio kritikas ne tik konstatavo, kad pats vaidinimas yra puikus („a smash hit“), bet ypatingai išgyrė jos pasirodymą. Artistei pergyvenant su tuo scenarijumi susijusius jausmus, kilo teigiami fiziologiniai duomenys. Po poros valandų tie patys duomenys buvo matuojami su priešingu scenarijumi: *Times* kritikas ne tik išpeikė vaidinimą, bet ir visas pastatymas turėjo kitą dieną užsiryti. Artistei pergyvenant šį scenarijų, visi duomenys atitinkamai krito.

Žinoma, rašo Cousins, aktorai yra daug geriau įgudę vaizduotės naudojime jausmų susikūrimui. Bet vien faktas, kad įsivaizduotos situacijos gali pakelti kraujo spaudimą, cukrus kiekį kraujyje, galvianimės odos refleksus ir imuniteto sistemoje, verčia rimčiau žiūrėti į jausmus, kaip gydančią ar sargdinančią galią.

a. j. z.

NIJOLĖ SADŪNAITĖ VAKARUOSE

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas
Europoje

Vakarų Europoje viešėjo N. Sadūnaitė, susitikdama su aukštais bažnytinės hierarchijos atstovais, spaudos bendradarbiais, duodama jiems plačius pasikalbėjimus, daugumoje katalikiškos spaudos psl.

Vienas tokių tilpo spalio mėn. vokiškame „Pur-Magazin“ žurnale, įvade primenant, kad N. Sadūnaitė yra žinomas asmuo net ir už Lietuvos ribų, kovotoja už religines teises, šešetą metų praleidusi Sibire. Apie ją kalbėjo buv. JAV prez. R. Reagan, Paryžiuje pastatytas veikalas. N. Sadūnaitė tapo legendiniu asmeniu. Šio žurnalo du redaktoriai aplankė ją Donauviorto vienuolyne (tamprūsė ryšiai su vienuole Michaelė – K.B.). Lietuvaite atsakė į eilę klausimų, kurių svarbesnius duodame mūsų skaitytojams.

– Jūs, Nijolė, beveik du dešimtmečius buvotė persekiojama. Ar su „perestroika“ pasibaigė tas persekiojimas?

– Aš nejačiu persitvarkymo. Šiais metais buvau Maskvoje ir nežinau kiek seklių mane sekė. Nesant man namuose, atėdavo KGB atstovai, iškratydavo mano butą, paimdami vieną – kitą daiktą. Ir dabar nesijaučiu visiškai laisva, nes balandžio mėn. pabaigoje apklausinėjimui vėl pašaukė mane KGB. Vieną kartą grįžau kiek vėliau į namus. KGB laukė mane ant laiptų, tardydami virš valandos. Taigi, nesijaučiu laisva, nepasitikiu Gorbačiovo persitvarkymu. Viešai niekas nepersekuojamas, tačiau nežinia, kas dar laukia.

Jos pirmas išvykimas į Vakarų pasaulį buvo Santiago de Compostella vietovė Ispanijoje, kur vyko pasaulio katalikiško jaunimo suvažiavimas. Viza buvo duota mėnesiui, prailginus vėliau trims mėn.

Gavusi leidimą N. Sadūnaitė turėjo kiek baimės, kadangi jai gali būti uždarytas grįžimo kelias. Ji nenorėjo palikti savo tėvynės. Tačiau patarta ramiai važiuoti, kadangi Nijolė plačiai žinomas asmuo pasaulyje. Persekiojimo metu ji nenorėjo vykti į užsienį klausiant „ar nori geriau likti kaletėjime“. Ji atsakydavo: „taip, mieliau kaletėjime“.

Žurnalo red. priminė pasikalbėjimą su vysk. Michelkevičium, kuris pažymėjo, kad dabar yra laisvesnis katalikų gyvenimas. Tačiau Nijolės nuomone, visoje „perestroikoje“ yra taip pat daug propagandos, nes pvz. visiškai nėra tikybinės literatūros, nesugražintus suvalsty-

bintos katalikų spauštuvės, katalikiškiems laikraščiams nėra popieriaus. Jie išleidžiami didelių pavėlavimų. Telsių kunigų seminarijos atidarymą Nijolė laiko propaganda. Jos nuomone, Lietuvos valstybei užtektų vienos seminarijos su stipria profesūra ir reikalinga moksline medžiaga-literatūra.

I politinius klausimus N.S. atsakė labai trumpai: niekas netiki K. Markso ideologija, tačiau daugeliui ji pasitarauja karjeros laipteliuose. Vakarų pasaulyje „perestroika“ skamba kaip socializmas žmoniškų veidų, tačiau, Nijolės nuomone, komunizmas eina prie pabaigos. Vyriausybė turi dvi galimybes: karas arba vakariečių parama.

Palietus Lietuvos laisvės klausimą, Sibiro tremtinė nusiskundė, kad Vakarai neskiria didelio dėmesio įvykiams Pabaltyje. Lietuviai yra nusivylę Vokietija – ne tauta – bet vyriausybė, kuri nedavė jokie pareiškimo Stalino-Hitlerio sutarties klausimu. Vokietija remia Gorbačiova, o Baltijos kraštai...? (nebaigtas sakiny – K.B.). Ji prašo iš vokiečių pusės didesnės paramos, siūlydama pvz. rinkti parašus, reikalaujant laisvės Pabaltijo kraštams.

Nijolė tiki, kad popiežius aplankys Lietuvą, tačiau komunistai bijo popiežiaus viešnagės kaip velnias kryžiaus, kadangi šv. Tėvas būtų nauju jėgos šaltiniu. Komunistai bijo ne tik

fizinės jėgos, bet taip pat ir dvasinės.

Jos išpūdziai iš Vakarų pasaulio?

Daug tuo klausimu negali pasakyti, kadangi daugumoje ji dienas praleidžia vienuolyne. Jai didelį išpūdzį paliko Ispanijos Santiago de Compostella praleistos dienos kartu su pasaulio katalikų jaunimu. Čia jos ieškojo popiežiaus. Susitikus, popiežius Nijolę apkabino, pabučiavo, dėkojo, kartu pareiškdamas norą aplankyti Lietuvą. Buvo prisiminta taip pat ir Ukraina. Be to, popiežius žinojo Nijolės pergyvenimus, kadangi jis skaitė prisiminimus vokiečių kalba.

Ar nebijo Nijolė vėl ištrėmimo į Sibirą?

– „Ne – atsakė viešnia. Tai būtų mano svajonė. Aš ten galiu labai daug ką padaryti. Sibire gaudavau daug siuntinių, galėdama su kitais dalintis. Stovyklų vadovybė stebėjosi, kad paprasta moterėlė iš 20-ties įvairių kraštų gauna siuntinius ir kiekvieną dieną tužinus laišukų. Dievas žmogui duoda kryžių, kurį jis gali pakelti“.

Ta pačia proga norėčiau pranešti, kad vokiečių knygų lentynas pasiekė N. Sadūnaitės antra prisiminimų knyga. Įžanga jai parašė Eichstato vysk. dr. Karolis Braunas. Dvi prisiminimų laidos gaunamos Christiana Verlag, 7700 Singen, W. Germany. Abiejų knygų kainai 22 mark. 80 pf. Tai gražios kalėdinės dovanos vokiškai kalbantiems draugams. Mielai patarnausiu persiuntime.

IŠKILMINGAI PALAIDOTAS STUTTHOFO KALINYS A. ŠAPALAS

Molotovui ir Ribbentropui pasirašius sutartį, Vokietijos užsienio ministerijos rastame memorandume buvo įrašas, kad tada Stalinas pasiūlė išgerti vodoros už Fuererį, sakdamas: „Aš žinau, kaip labai vokiečių tauta myli savo vadą. Todėl aš siūlau išgerti už jo sveikatą“.

Du didieji tarptautiniai nusikaltėliai, – Stalinas ir Hitleris, – dalindamiesi jiems nepriklausančias teritorijas, planavo užvaldyti pasaulį. Nesiskaitydami su priemonėmis, jie pavėrgė, kalino, kankino ir nužudė daugybę nekaltų aukų. Lietuvius tauta, būdama tarp šiu dviejų kolušų, labai nukentėjo. Daugelis mūsų tautiečių kūnų liko išlėstis svetimos žemės. Dabar tauta, pagerbdama jų prisiminimą, stengiasi jų kaulus parsigabenti iš rytų ir vakarų.

Vienas iš nacizmo aukų buvo chemikas inž. Antanas Šapalas, didelis patriotas, Lietuvos aktyvistų fronto narys, slapta leidžiamos spaudos bendradarbis.

1944 m. sausio mėn. jis vokiečių Gestapo buvo suimtas, žiauriai tardytas, sužalotas ir išvežtas į Stutthofo koncentracijos stovyklą, kurioje, užsikrėtęs dėmėtąja šilatine, mirė 1945 m. balandžio 19. Neseniai jo kaulai parvežti į Lietuvą.

Apie jo laidotuves gautame laiške iš Prienų rašoma: „Mes kol kas jaučiamės neblogoi, galima sakyti pakiliai, supami tokios nuostabios savo brangios,

bandančios atsistoti, ilgai gniuždytos Tėvynės vaizdais ir nuotaikomis. Dabar pas mus žmonės surenka savo artimųjų žuvusių įvairiose šalyse kaulus ir parsigabena čia palaidoja.“

Praeitą šeštadienį (IX.16) Prienuose palaidojome inž. Antano Šapalo kaulus, parvežtus iš Pucko Lenkijoje. Jei jums teko skaityti S. Ylos „Žmonės ir žvėrys“ prisiminimus iš Stutthofo lagerio, tenai minimas ir Antanas Šapalas. Jis baigęs Prienuose „Žiburio“ gimnaziją 1934 m. ir Vytauto D. universitetą Kaune kaip chemijos inžinierius. Mes prieniškiai prisimename jo dažnai kartotą ketureilį:

Dvi birbynės – vienas tonas.
Kur Berlynas, kur Maskva,
Viens raudonas kaip šėtonas,
kitas rudas kaip šuva.
Lai gyvuoja sausos normos ir
nesaldyta kava!
Neatskirsi net iš formos, kur
Berlynas, kur Maskva.

Laidojant a.a. Antano palaikus, bažnyčioje buvo susirinkusi tokia daugybė žmonių, kaip būdavo per šv. Onos atlidus. Prie bažnyčios stovėjo 5 didžiuliai autobusai, neskaitant privačių lengvųjų mašinų. Gedulingose pamaldose, be mūsų vietinių trijų kunigų, dalyvavo buvę „Žiburio“ gimnazijos auklėtiniai prel. A. Gustaitis ir kun. K. Juskevičius.

Prie kapo buvo pasakyta daug gražių jautrių žodžių apie a.a. Antaną, prisimenant jo vargingą vaikystę. Jis buvo našlaitis. Motina buvo neturtinga. Mokslo siekė giminių šelpiamas. Gimnazijoje priklausė ateitininkams. Kaune aktyviai dalyvavo studentų ateitininkų korporacijoj „Grandis“, buvo valdybos narys ir kurį laiką – Studentų ateitininkų sąjungos pirmininkas. Palaidotas netoli jo buvusio direktoriaus kun. P. Martišiaus kapo. Abiejų kapai gražiai papuošti“.

Taigi Stutthofo kalinio Antano Šapalo palaikai po 44 metų sugrįžo amžinam poilsiui į tėvų žemę, del kurios jis kovojo ir žuvo.

Ig. Medziukas

Nereikia gyvenimo nei mylėti, nei neapkęsti, bet kas gyvena, turi gerai gyventi, o jau Dangui tenka palikti, ar tas gyvenimas bus ilgas, ar trumpas.

J. Milton

Kun. Sigitas Tamkevičius sutinkamas Vilniuje, dabar jis yra Kauno kunigų seminarijos dvasios tėvas.

BRAZILIJA

KAZYS KARUŽA

42

Vėliau vasių metu antrame salės gale grojo pianinu vienas muzikantas ir taip linksmino susirinkusius svečius. Moterys ir dalis vyrų dainavo gražias liadiedis dainas, kur pirmavo su dainomis Monika Norbertienė. Artėjant vakarui, visi su gera nuotaika skirstėsi namo. Minėjime susipažinau su Vytautu Tumu. Jis mane, prel. P. Ragažinską ir Norbertus parvežė namo į Vilą Zeliną. Ir jau iš vakaro susitariau su juo kitą dieną pavazinėti po Sao Paulo miestą.

Jau nuo 8 val. ryto atvažiavo Vyt. Tumas, paėmė mane ir išvykome į Sao Paulo miestą. Daugiausia jis važinėjo savo tarnybos reikalais, po medicinos įrankių fabrikus, dirbtuves, nes išvežinėja tas prekes. Važinėjau ir aš su jo reikalais, bet man tai nebuvo įdomu.

Jis nuvežė mane į vieno lietuvių advokato Alberto Povilavičiaus medicinos prekių įmonę. Susipažnavau. Puikus ir labai nuoširdus žmogus, kuris tuojuo pavaišino mocha kava. Gerai kalba lietuviškai ir gali būti apie 55 metų amžiaus. Jo tėvai senos kartos. Jis puikiai viską žino apie politiką ir Lietuvą. Pavažinėjome po miestą, kuris skęsta dangoraižių jūroje, bet daugiausia namai reikalingi dažymo, o gatvėse trūksta švaros. Namai taip sugrūsti, kad sunku kur rasti tokį miestą pasaulyje, kaip Sao Paulo. Bevažiuojant Vyt. Tumas užvežė į savo įstaigą, kuri yra miesto centre. Po to

nuėjome į valgyklą pietauti ir grįžome į Vilą Zeliną. Paskutinis vakaras prieš mano pasirošimą išvykti iš Sao Paulo į Rio de Janeiro. Buvau užkviestas su prel. P. Ragažinskiu į svečius. Ten buvo kviestas ir Vytautas Tumas.

Apie 4 val. po pietų paskambino architektas Algirdas Mošinskas, kad nori atvykti ir su manimi susipažinti. Jis atvyko 6 val. vakare. Daug kalbėjome apie literatūrą, knygas. Pasirodė jis renka knygas ir jas siunčia į įvairias bibliotekas ir net į okupuotas Lietuvos bibliotekas. Jis prašė mane, kad parūpinčiau jam naujų ir vertingų knygų, lietuvių išleistų autorių Amerikoje, ypač norėjo gauti Lietuvių Enciklopediją, visus 37 tomus. Nuo šio darbo atsakia, bet prižadėjau prisūsti savo brolio Petro raštus, kelias knygas. Jis toks kalbus žmogus, kad aš net nustebau. Labai atviras ir nuoširdus. Jis sakosi, kad yra architektas ir inžinierius, dirbo prie kelių statybos ir kitokių modernių pastatų. Taip kalbėjome iki 8 val. vakaro. Jis man įteikė knygą „Lietuva tėvynė mūsų dešimtmetis“, kurią išleido B.L.B. Literatūros būrelis Sao Paulyje. Jis kalba ir visai nesiruošia keliauti namo. Prelatas tik pečiais traukia. Mes užkviesti tam laikui į svečius, bet neiškentęs sakau Alg. Mošinskiui: mes su prel. P. Ragažinskiu esame užkviesti į svečius 8 val. vakare. Todėl mes turime jus atsipaštyti ir eiti, nes nenorime pavėluoti.

Appailestavo, kad reikia išeiti, o jis dar norėjo daugiau pasikalbėti knygų reikalais. Jo sūnus inžinierius Mošinskis, kuris yra vedęs amerikietę lietuvaitę mokytoją Šulaitę gyvena Los Angeles, Kalifornijoje. Prašė perduoti jiems linkežimus. Jis atsiveikino, o mudu su prel. P. Ragažinskiu nuskubėjome į svečius.

Jie mūsų laukė, nes buvome prieš savaitę užkviesti. Nuvykome ir tuo laiku atvyko Vytautas Tumas. Mus visus pakvietė į saloną, apstatytą gražiais senoviškais ir vertingais baldais. Visi baltai balti: spintos, kėdės, stalas. Sėdime ir kalbamės. Kalbamės įvairiomis temomis, bendrai apie viską, kas yra įdomu šiandien ir gerai politikaivome. Net nepajutome, kaip prabėgo 3 val. Žiūriu jau 11 val. vakaro, o man jau laikas eiti gulėti, nes rytojaus dienos rytą veš mane Vytautas Tumas į autobusų stotį. Kalbame ir kalbame. Tuomet sakau prelatui Pijui, kad einame namo, nes jau netoli vidurnaktis. Taip atsiveikiname kaimynus ir grįžome namo, grįžę šaldžiai užmigome. Antrą valandą nakties atbudau, miegas neima.

Dar prietamsa. Girdžiu, kad jau prel. P. Ragažinskas savo miegamajam kambarielyje vaikštineja. Rengiasi eiti į Šv. Juozapo bažnyčią laukti šv. Mišių. Man reikėjo pasirošti kelionei į Rio de Janeiro miestą, tai prieš 7 ir aš atsikėliau, apsirengiau, savo daiktus nuėšiau ir saloną ir laukiau sugrįžtant prel. Pijaus iš bažnyčios ir atvažiujant Vytauto Tumo, nes jis žadėjo tuoj po 7 prisistatyti. Parejus prel. Pijui jau norėjome eiti pusryčių pas sėseses į vienuolyną, nes vakar gulėme be pietų ir vakarienės, bet kaip tik tuo laiku atvyko Tumas, pasirošęs vežti mane į autobusų stotį. Tuojau susidėjau savo daiktus į automobilį ir prel. P. Ragažinskas sėdo kartu, nes norėjo mane palydėti į autobusų stotį. Stotyje turėjome dar valandą laiko.

Pasakiau Vytautui, kad esu be pietų ir vakarienės ir šiandien be pusryčių, norėčiau kur nors valgyti. Einame ieškoti restorano, bet visi iš ryto uždaryti. Vienoje vietoje gavau „kapucina“ kavos ir labai neskanią bulktę.

(Bus daugiau)

SVEČIAI IŠ LIETUVOS

Šį šeštadienį, lapkričio 11 d., 7 val. vak. Lietuvių namų didžiojoje salėje svečiai – ok. Lietuvos organizacijų atstovai kalbės apie dabartinę padėtį Lietuvoje: Lietuvos Laisvės Lygos pirm. Antanas Terleckas, Lietuvos Helsinkio grupės pirm. Viktoras Petkus ir Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio tarybos narys ir Sovietų parlamento deputatas prof. Antanas Buračas. Po pranešimų klausimai ir diskusijos.

Visi kviečiami dalyvauti. Rengėjas – Alto skyrius Clevelande.

KULTŪRINĖ PREMIJA

Ohio Lietuvių Gydytojų draugija savo 33-ją kultūrinę premiją – 1000 dol. paskyrė Liudui ir Aleksandrai Sagiams, „Grandinės“ įkūrėjams ir tautinio šokio puoselėtojams.

Premijos įteikimas bus šį sekmadienį, lapkričio 12 d., 2 val. p.p. Lietuvių namuose. Norintieji dalyvauti pietuose ir premijos įteikime, prašomi registruotis pas Aldoną Maurutiene, tel. 256-1383, arba dr. Danielių Degesį, tel. 423-0831.

SUKAKTYS KULTŪRINĖJE POPIETĖJE

Šį sekmadienį, lapkričio 12 d., 4 val. p.p. Clevelando skautija Lietuvių namuose kultūrinėje popietėje paminės dvi reikšmingas sukaktis: lietuviškosios skautijos pirmąsias metines jau aštuntoje dešimtmecio veikloje. Ši sukaktis yra dar ir tuo svarbi, kad pirmą kartą ja taip pat mini ir skautai Lietuvoje, šiais metais atkūrė skautiją pavergtoje Tėvynėje. Ir antra – bus prisiminta „Tėvynės garsų“ radijo programų transliacijos per 40 m. ir programos vadovas Juozas Stempuziui. Si kultūrinė popietė ir skiriama ištvermingam skautui Juozui Stempuziui, kuris „pokalbyje su keliaujančiu mikrofonu“ žvelgs į lietuviškųjų radijo programų ateitį.

Kultūrinės popietės programoje dalyvaus seniausios radijo programos JAV-se Chicago „Margučio“ vedėjas Petras Petrutis ir tiktai prieš trejus metus Vilniaus konservatorija baigusi solistė Vida Dirgėlaite. Ji, akompanuojant muz. Danute Liaubienei, atliks dainų pynę.

Sveikinimus „TG“ vedėjui prašoma siųsti Irenai Gedrienei, 355 Royal Oak Blvd., Richmond Hts., Ohio 44143. Sveikinimai bus įteikti šios kultūrinės popietės metu Juozui Stempuziui, „Tėvynės Garsų“ vedėjui.

Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

PIANISTO KONCERTAS

Pianisto Antano Smetonos koncertas įvyks lapkričio 12 d., 4 val. p.p. History Museum, Murch Auditorium, Wade Oval, University Circle. Programoje Joseph Haydn, Broniaus Kutavičiaus, Jurgio Karnavičiaus, Ludwig van Beethoveno ir Frederic Chopin kūriniai.

Koncertą ruošia Muzikos mokytojų sąjungos stipendijų fondas. Bilietai po 6 dol., studentams ir pensininkams po 3 dol., išsigjami prieš koncertą salėje.

Koncerto pelnas skiriamas talentingų studentų premijoms, atžymėjimams bei koncertų kelionių išlaidoms padengti.

LIETUVOS LIETUVIAI INFORMUOJA AMERIKIEČIUS

Atominės energijos fizikas Zigmas Vaišvila yra Lietuvos delegatas Sovietų parlamente, vienas iš Sąjūdžio kūrėjų ir Lietuvos „Žaliųjų“ partijos primumininkas. Savo paskaitų-pranešimų serijoje JAV-se ir Kanadoje Z. Vaišvila kalba kaip oficialus Sąjūdžio atstovas. Jis yra ekologijos ir aplinkos apsaugos profesorius Vilniaus institute.

Jo pranešimą amerikiečiams lapkričio 16 d., ketvirtadienį, 7:30 val. vak. suorganizavo Ohio Helsinki Accords Council, Cleveland Environmental Coalition, Commission on Catholic Community Action, Cleveland Diocese, Northeast Ohio Sierra Club, Environmental Action, C.S.U., P.O.W.E.R. Įėjimas laisvas. Pranešimas – paskaita bus Hallinan Center Case Western Reserve universitete, 11303 Euclid Avenue.

KAZIMIERO UOKOS PRANEŠIMAS

Kazimieras Uoka taip pat yra Lietuvos delegatas Sovietų deputatų kongrese, vienas iš Sąjūdžio kūrėjų, pirmosios laisvos darbininkų unijos įkūrėjas Lietuvoje, 38 m. amžiaus, turįs diplomą iš istorijos ir sociologijos. Jis kalbės apie pastangas atgauti laisvę Lietuvai. Paskaita bus pirmadienį, lapkričio 20 d., 7:30 val. vak. Rappe Room, Catholic Center, 1031 Superior Avenue. Nemo kamai rašinas galima pastatyti garaže East 9-th and Rockwell.

Paskaitą rengia AFL-CIO, Cleveland; Commission on Catholic Community Action, Cleveland Diocese ir Ohio Helsinki Accords Council.

„RELIGIJOS IR TAUTOS VĒLIAVĄ NEŠTL...“

Kun. Kęstutis Ralys, kunigo šventimos gavęs Vilniaus katedroje š.m. rugsėjo 8 d., po primicijų Kelmėje, rugsėjo 17 d. atvyko į Clevelandą, ir apsislojęs Dievo Motinos parapijos klebonijoje, turėjo progos susipažinti su čionykščiu lietuvių gyvenimu, daug dėmesio skirdamas čia gimusiam lietuvių jaunimui.

DM šventovėje spalio 29 d., sekmadienį, dedikuotą kunigų ir vienuolių pašaukimų ir jaunimo dienas, kun. K. Ralys, koncertuojant su prel. A. Goldikovskiu ir kleb. kun. G. Kijausku, S.J., atnašavo šv. Mišias. Trumpame pamoksle jaunasis Kristus vynuogyno darbininkas dėkojo Dievui, kad jo svajonė pamatyti Ameriką tapo tikrove, kad jis, „čia atradęs antrą Lietuvą, kuri tiek energijos skiria visų mūsų Lietuvai. Pabaltijo tautų gyva grandinė pratęsiama iki čia taip, kad Lietuvos žmonių širdys susijungtų su Amerikos tautiečių širdimis, kad visi atgimtų ir galėtų kartu švesti laisvės rytojų.“

Po lietuviškųjų pamaldų DMP svetainėje svečiams buvo ruoštas priėmimas, susipažinimas su parapičiais. Specialus komitetas: Bronė Paulionienė, Aldona Blumentalienė, Jad-

vyga Dautienė, Elzė Račkauskienė, Aldona Rastenienė, Irena Rydelienė, Roma Tatarūnienė ir Teresė Urbaitienė gausiai susirinkusius pavaišino kavute ir užkandžiais. Priėmimo – kavutės dalyviai savo linkėjimais ir gausiomis aukomis palydėjo jaunąjį kunigą i nelengvas dvasininko pareigas atgimstančioje Lietuvoje. Savo primicijų prisiminimo paveiklėliuose kun. Ralys įrašė: „Viešpatie, padėk man religijos ir tautos vėliavą nešti garbingai“.

Parapijos klebonas kun. G. Kijauskas, supažindindamas su vienu iš jauniausių lietuvių kunigų, akcentavo, kad pašaukimų klausimas yra degantis ir kad Evangelijos skelbimas yra visų mūsų reikalas. Kun. Ralys, visiems padėkojęs už parodytą nuoširdumą jam, taip pat džiaugėsi prasidedančiu Lietuvos tautiniu ir religiniu atgimimu, kad kunigų trūkumas turėtų pamažu mažėti, nes i tarpdiecezinę Kauno seminariją buvo priimti 46, o i Telsių kunigų seminariją 26 nauji kandidatai. Svečias kunigas aplankęs dar kelis JAV miestus, grįžta Lietuvon, kur jo laukia pirmasis paspyrimas tikinčiųjų tarnybai.

NAUJAS ČIURLIONIO ANSAMBLIO MENO VADOVAS

Lapkričio 5 d. Clevelandan atskrido naujasis Lietuvių Tautinio meno Čiurlionio ansamblio vadovas Gediminas Purlys iš Klaipėdos.

1990 metais Čiurlionio ansamblis švęs savo 50 metų sukaktį. Iki 1983 m. spalio 14 d. ansambliu vadovavo jį kūrėjas komp. Alfonsas Mikulskis. Po jo mirties meno vadovo pareigas perėmė ilgametis (1956-83) ansamblio chormeisteris ir akompaniatorius Rytas Babickas. Jam 1987 m. sausio 5 d. mirus, dirigentu pakviestas muz. dr. Bronius Kazėnas, kuris po poros metų iš tų pareigų pasitraukė. Ansambliu šiuo metu dirigento.

Artėjant ansamblio 50 metų jubiliejui, ansamblio valdyba, pirmininkaujama Vlado Plečkaičio, stengėsi surasti dirigentą iš vietinių muzikų Clevelande ar Šiaurės Amerikoje, bet, deja, intensyvus ieškojimas nedavė laukiamų rezultatų. Pradėta žvalgytis Lietuvoje. Atvykus „Ratilio“ ansambliui, jo meno vadove Rita Kelminkaitė, parašyta, atėjo talkon; rezultatas – Čiurlionio ansamblis turi naują dirigentą iš Lietuvos, Gediminą Purį, 41 m., Klaipėdos konservatorijos docentą, kuris be savo tiesioginio darbo konservatorijoje, vadovauja dideliame mišriam chorui Kretingos „Gintarui“ ir dvyklio asmenų muzikiniam vienetui. Dirigentas yra vedęs ir augina tris dukras. Jis Clevelandan atvyko vienas, be šeimos ir tik laikinai ansambliui diriguos, paruoš jį jubiliejiniam koncertui ateinančių pavasarį ir ateinančiais metais įvykstančiam dainų šventei.

Jubiliejaus techninei programai vykdyti sudarytas komitetas, vadovaujamas Jurgio Malskio, „Č.A.“ garbės nario ir buv. LB Clevelandan apylinkės pirmininko. Visų renginių koordinatore pareigos krenta ant ansamblio vicepirm. Violetos Žilionytės-Leger pečių. Visas Čiurlionio ansamblio jubiliejaus pareikalas daug lėšų, darbo, sumanus planavimo ir gerų norų.

PIETŪS TREMTINIŲ PARAMAI

Clevelando Balfio skyrius lapkričio 19 d., sekmadienį, tuo jau po Mišijų Dievo Motinos parapijos svetainėje rengia cepelinų pietus ir kavutę. Pelnas skiriamas Lietuvon iš Sibiro grįžusiems tremtiniais.

SUGLAUDINKIME PASTANGAS UŽ LIETUVĄ

Amerikos prezidentas George Bush gruodžio 2-3 d. Viduržemio jūroje ant laivų ves pokalbius su sovietų prezidentu Mikhail Gorbaciovu. Po neseniai įvykusio pasitarimo Wyoming kalnuose tarp JAV valstybės sekretoriaus Baker ir sovietų užsienio reikalų ministro Ševardnaze, buvo galima pajusti Amerikos politikos atvėsimą Pabaltijo valstybių laisvės klausimu. Reaguodami i Bakerio tuo klausimu viešą pareiškimą, Amerikos pabaltiečiai spalio mėnesį i Baltuosius rūmus pasiuntė 1,200 telegramų.

Būsimas Bush-Gorbaciovu susitikimas turi kelti dar didesnį mūsų rūpestį. Nors skelbiama, kad jie kalbės apie viską, nesiekdami formalių susitarimų, tačiau autoritetingi žmonės teigia, kad keliais Sovietų Sąjungai svarbiais klausimais susitarimai bus padaryti. Jų tarpe – greičiausiai ir dėl Pabaltijo valstybių.

Amerikos Baltų Laisvės lyga kviečia Amerikos lietuvius, latvius ir estus visą lapkričio mėnesį skirti akcijai, kad Amerikos prezidentas Pabaltijo valstybių klausimu jokių nuolaidų sovietams nedarytų ir tvirtai stovėtų už jų nepriklausomybę.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Klevelandiečiai kviečiami dalyvauti Lietuvos kariuomenės šventės minėjime, lapkričio 25 d., 7 val. vak. vyksiančiame Lietuvių namuose. Programoje: Balo Gaidžiūno žodis „Kelii i namus, kelii i Lietuvos laisvę“ ir Clevelando vyrų oktetas, vad. Raimundo Kavaliausko. Žilietus rezervuoti tel.: 481-4199 arba 481-2130.

V.R.

OK LIETUVOS ORGANIZACIJŲ ATSTOVAI CLEVELANDE

I Clevelandą atvykęs žymus okupuotos Lietuvos veikėjas: Lietuvos Laisvės Lygos pirmininkas Antanas Terleckas, Lietuvos Helsinkio grupės pirmininkas Viktoras Petkus ir Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio tarybos narys bei deputatas i Vyriausią Sovietą prof. Antanas Buračas.

Svečių viešas pranešimas apie esamą padėtį ok. Lietuvoje bus šeštadienį, lapkričio 11 d., 7 val. vak. Lietuvių namų viršutinėje salėje. Po pranešimų paklausimai bei diskusijos.

Visuomenė kviečiama dalyvauti.

Rengia Amerikos Lietuvių tarybos Clevelando skyrius.

somybę. Todėl lyga kviečia iki lapkričio 28 vykdyti tokią akciją:

1. I Baltuosius rūmus pasiųsti bent 10,000 telegramų. Naujas telegramos tekstas paruoštas. Reikia tik paskambinti Western Union (tel. 1-800-257-4900) ir paprašyti „operator 9613“. Tada prašyti i Baltuosius rūmus pasiųsti Baltic American Freedom League paruoštą telegramą ir jos nuorašą pasiųsti prašytojo distrikto kongresmanui. Nereikia net sakyti kongresmano pavardės, o tik savo „ZIP Code“ numerį. Jie patys žinos, kuriam kongresmanui telegramos nuorašą siųsti. Pabaigoje pasakyti „Please charge to my telephone number“.

Labai prašomi telegramas siųsti ir tie, kurie jau siuntė anksčiau.

2. Organizacijos ir pavieniai asmenys prašomi gausiai rašyti laiškučius prezidentui, savo distrikto kongresmanui ir savo valstijos senatoriams ir prašyti juos daryti įtakos i prezidentą, kad pokalbyje su Gorbaciovu tvirtai stovėtų už Pabaltijo valstybių nepriklausomybę.

3. Visų lituanistinių mokyklų vadovybės prašomos organizuoti mokinius, kad dalyvautų laišku rašymo akcijoje.

4. Miestuose, kur senatoriai ir kongresmanai turi savo įstaigas („Field offices“), organizacijų atstovai prašomi asmeniškai apsilankyti ir pageidavimus pareikšti raštu ir žodžiu.

5. Skambinti Baltųjų rūmų „opinion line“ (tel. 1-202-456-7639) ir, pasakius savo pavarde ir gyvenamąją vietovę, prašyti prezidentą pokalbio metu su Gorbaciovu gruodžio 2-3 d. reikalauti gražinti Pabaltijo valstybėms nepriklausomybę (pvz., „I urge the President to support the cause of Baltic independence during his meeting with Mikhail Gorbachev“).

6. Papildomos informacijos ir laišku pavyzdžius galima gauti rašant: American Baltic Freedom League, P.O. Box 29657, Los Angeles, CA 90029, arba skambinti 213-666-1820.

Gyvename kritišką Lietuvai laiką. Suglaudinkime pastangas už jos laisvę.

Amerikos Baltų Laisvės lyga

UŽTERŠTI EŽERAI

Arti 90% Illinois ežerų yra tiek užteršti, kad jau ima veikti plaukiančius jų vandenyse ir i žuvis. Tą parodė vyriausybės praves tas tikrinimas. Jeigu nebus saugomas nuo taršos, tai ir likusieji ežrai bus jos paveikti. Illinois valstijoje patikrinta 412 ežerų, užimančių apie 184,000 akrų plotą.

CLASSIFIED GUIDE

<p>REAL ESTATE</p> <p>MLS KOMPIUTERIŲ</p> <p>pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus</p> <p>J. BACEVIČIUS</p> <p>BELL-BACE REALTORS INCOME TAX - INSURANCE 6529 S. KEDZIE 778-2233</p>	<p>REAL ESTATE</p> <p>RE/MAX GREIT PARDUODA</p> <p>RIMAS L. STANKUS</p> <p>361-5950 636-8100</p> <p>Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.</p>
<p>MLS</p> <p>BALYS BUDRAITIS</p> <p>Nemokamai įkainuoja jūsų namus.</p> <p>Turėdamas ilgų metų patyrimą, greit ir sąžiningai patarnausiu pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. 767-0600 arba 778-3971.</p> <p>Adresas 6600 S. Pulaski Rd. One stop Real Estate</p>	<p>ŠIMAITIS REALTY</p> <p>Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris</p> <p>Nuosavybių pardavimas. Income Tax.</p> <p>5933 S. Kedzie Ave. Chicago, IL 60629 Tel. 436-7878</p>
<p>Century 21</p> <p>KMIECIK REALTORS</p> <p>7922 S. Pulaski Rd. 4365 S. Archer Ave.</p> <p>DANUTĖ MAYER</p> <p>284-1900</p> <p>Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės i Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.</p>	<p>Nuolaidą pensininkams duoda</p> <p>IEVA ASMYTE</p> <p>Community Realty, MLS</p> <p>3856 W. 63 St., Chicago Tel. 581-9180, res. 434-4323</p> <p>Jos patyrimas (antras dešimtmetis biznyje) jums gali sutaupyti daug keblumų.</p>
<p>Namai atviri apžiūrėjimui, sekmadi., lapkričio 12 d., 1-4 v. p.p.</p> <p>6751 W. 59 St. — 3 mieg. mūrinis namas 25 metų senumo; gražus, įrengtas rūsys; 2 auto garažas; daug įvairių priedų. Graži aplinka. Geras parkings už žemą kainą. Skambinkite dabar.</p> <p>3611 W. 61 Pl. — visai naujas 3 mieg. „bi-level“; 1 1/2 prausyklos; jaukus šeimos kamb.; puiki virtuvė, „thermal“ langai; 2 auto. garažas; daug priedų. Puikus parkings, skubėkite!</p>	<p>OLSICK & CO., REALTORS*</p> <p>1180 State Street Lemont, Illinois 60439 (312) 257-7100</p> <p>Naujas mūrinis „quad-level“ namas Lemonte; 1/3 akro sklypas; skliautų lubos, „thermopane“ langai; 97% pajėgumo šildymo sistema; indų plovimo mašina; keramikos plytelėmis grįstas prieškambaris; ažuolines spintelės; aluminio apdaila ir vandens nutekėjimo vamzdžiai. Reikia pamatyti! \$145,900.</p>
<p>11040 S. Drake — 4 mieg. kamb. „Cape Cod“; didelis 40 pėdų sklypas; išremontuota virtuvė ir prausykla; ištisas rūsys; gražus garažas; mižiniškas sklypas. Puikus namas St. Christina parapijoje. Skubėkite!</p>	<p>„Custom contemporary“ — 1 Ac; 8 kamb., puiki virtuvė; šeimos kamb., „whirlpool“, kietmedžio grindys, langai stoge; šildymas-šaldymas. Daug priedų. \$280,000.</p>
<p>AR NORITE PARDUOTI?</p> <p>Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namą įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.</p> <p>O'BRIEN FAMILY REALTY</p> <p>Tel. — 434-7100 & 436-8600</p>	<p>Tavern & Bldg. 69 & Maplewood; large apt. in the rear; 2 car attached garage. New roof; full basement.</p> <p>Brick 3-flat with store front 69 & Washtenaw. Very good buy.</p> <p>First Rate Real Estate</p> <p>Tel. 767-2400</p>
<p>Century 21</p> <p>OLSICK & COMPANY 1180 State Street Lemont, Illinois 60439</p> <p>TURIME DAUG NAMŲ IŠPARDAVIMUI LEMONTO RAJONE. SKAMBINKITE</p> <p>Business (312) 257-7100 IRENA STANIULIS Residence (312) 257-5446 MILLION DOLLAR REALTOR-ASSOCIATE*</p>	<p>MISCELLANEOUS</p> <p>A VILIMAS MOVING</p> <p>Tel. 376-1882 ar 376-5996</p> <p>10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.</p> <p>FRANK ZAPOLIS</p> <p>3208 1/2 West 95th Street Tel. — GA 4-8654</p>
<p>ANATOLIJUS KAIRYS KRIKŠTO VANDUO</p> <p>Lietuvos krikšto trilogija pradėdant Mindaugu 1251 m., baigiant Vytautu 1413 m. Žemaičių krikštu. Iliustravo M. B. Stankūnienė. 272 p. Kaina su persiuntimu \$12.00, Illinois gyv. dar pridėda 80 ct. Ill. valstijos mokesčio.</p> <p>Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.</p>	<p>LEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI</p> <p>Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir žmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.</p> <p>655-2020 KLAUDIJUS PUMPUTIS</p>
<p>ANDERSON FORD</p> <p>795-7900</p> <p>6539 W. OGDEN BERWYN, IL 60402</p> <p>Pirkdami naujus, arba gerame stovyje vartotus automobilius ir sunkvežimius, apsilankykite Anderson Bros. Ford. RAIMUNDAS (Ray) BARTASIUS jums sąžiningai patarnaus ir dėl kainų padės susitarti. Skambinkite šiandien!</p>	<p>PIRKSIMAS</p> <p>2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL 60608</p> <p>Peter Kazanauskas, Prs. Tel.: 847-7747</p> <p>Hours: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1</p> <p>SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905</p>

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/2%

Paid and Compounded Quarterly

see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL 60608

Peter Kazanauskas, Prs. Tel.: 847-7747

Hours: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

Clevelande koncertavusį Vilniaus universiteto ansamblių sveikina DM parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas. Greta – Vilniaus universiteto prof. dr. Bronius Genzelis, svečias iš Lietuvos kun. Kęstutis Ralys, Daiva Čitinskienė ir kt.

Nuotr. V. Bacevičiaus

MŪSŲ KOLONIJOSE

Scranton, Pa.

PASKAITA APIE DR. JONĄ ŠLIŪPĄ

Paskaita anglų kalba, tema „Dr. Jonas Šliūpas: His Family, Life and Work“ bus skaitoma sekmadienį, lapkričio 19 d., 2 val. Scrantone, Pensilvanijoje. Paskaitos organizatorius – Pensilvanijos valdžios išlaikomas Anthracite Heritage muziejus McDade Parke, šiaurinėje Scrantono miesto dalyje.

Paskaitą skaityti apie šį kontroversinį Pensilvanijos lietuvių emigrantą buvo pakviestas jo sūnus inž. Vytautas Šliūpas, gyvenantis So. Lake Tahoe, Californijoje. Vytautas Šliūpas yra prezidentas „Aušrininko Dr. Jono Šliūpo Archyvo“. To archyvo išlaidomis yra paruošta ir bus rodoma dr. Jono Šliūpo gyvenimo parodėlė – istorinės reikšmės fotografijos, jo raštai, laiškai, dokumentai ir kt.

Nuo pat savo jaunystės dr. Jonas Šliūpas norėjo būti rašytojas, norėjo šviesinti savo tautiečius, ir norėjo dalytis savo mokslo žiniomis su kitais. Žurnalistinį darbą jis pradėjo 1882 metais, redaguodamas keletą knygelių ir garsų lietuvių tautos laikraštį „Aušra“, ir nenustojo rašęs per 62 metus

MARIJAMPOLĖJE ĮKURTA BAŽNYTINĖS MUZIKOS MOKYKLA

Lapkričio 3 d. LIC praneša, kad prie Marijampolės Šv. Mykolo katedros naujai įkurta Č. Sasnausko choro muzikos mokykla. Taip praneša tos mokyklos direktorius kun. Gracijus Sakalauskas. Ši mokykla yra įkurta ir išlaikoma Vilkaviškio vyskupijos apaštalinio administratoriaus vyskupo Juozapo Žemaičio. Mokykla yra oficialiai pripažinta ir valstybiniame lygįje. Tai yra kol kas beprecedentinis atvejis, rašo kun. Sakalauskas, ir mes visi dėkojame Dievo Apvaizdai, jog mūsų Tėvynėje pagaliau atsirado galimybė turėti savą mokyklos įstaigą.

Šioje mokykloje mokosi muzikai gabūs vaikai, kurie išeis licijinį muzikos mokslų kursą. Šalia to ypatingas dėmesys bus skiriamas Bažnyčios bei Šv. Rašto istorijos, liturgikos ir religinio meno studijoms.

Nuo pat pirmųjų mokyklos gyvavimo dienų susidūrėme su aštria literatūros stokos problema, ruošiant aukščiau minėtų religinių disciplinų programas ir praktinius užsiėmimus. Taigi kreipiamės, prašydami pagalbos. Aukščiau tiksliai mielai priima Lietuvių Katalikų religinė šalpa (351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207).

iki pat savo mirties 1944 metais. Jis rašė įvairiomis temomis: šeimos auklėjimo, istorijos, sveikatos, politinėmis, religinėmis, tautinėmis, moralinėmis, literatūrinėmis ir biografinėmis. Jis rašė apie Lietuvos praeitį ir apie savo tautos norus būti laisvais ateityje. Jis ypač kovavo dėl Lietuvos laisvės atkūrimo.

1988 metais dr. Jonas Šliūpas su šeima įsikūrė tuolaikinėje Amerikos lietuvių sostinėje Shenandoah, Pennsylvania. Prieš tai jis 4 metus gyveno ir aktyviai veikė Brooklyne ir New Yorke. Vėliau jis ilgą laiką vertėsi daktaro profesija Scrantone, No. Main Avenue. 1917 m. balandžio 26 d. dr. Jonas Šliūpas su savo dukterimi dr. Aldona Šliūpaite per San Francisco ir per Pacifiko Ramųjį okeaną išplaukė į revoliucijos apimtą Rusiją. Po trumpo vizito su lietuviams tremtiniais dr. Jonas Šliūpas išvyko toliau į Stockholmą, Švediją, kur spalio mėn. buvo sušaukta 2 Stockholme Pasaulio lietuvių konferencija. Čia jis su kitais tautiečiais pagelbėjo suformuoti Lietuvos laisvės deklaraciją, kuri buvo paskelbta Lietuvoje 1918 metais Vasario 16 d. Šios Stockholmo konferencijos metu dr. Jonas Šliūpas pirmasis ir vienintelis Amerikos lietuvių vardu pareiškė lojalumą Lietuvos Tarybai.

Dr. Jonas Šliūpas dar ir dabar yra gerai žinomas pensilvanijos anthracito anglies kasyklų apylinkėse dėl savo tvirtų pažiūrų, kaip lietuvis patriotas ir savo bekompromisinių įsitikinimų kaip „laisvamanis“. Idomi paskaita apie dr. Jono Šliūpo gyvenimą šiaurės rytų Pensilvanijoje jau buvo pateikta

Anthracite Heritage muziejuje pereiną balandžio mėn. Ją skaitė muziejaus kuratorius Chester Kulesa. Tai buvo pirmoji paskaita iš serijos paskaitų, kurias muziejus skiria lietuvių ateivių praeities gvildinimo reikalams. Artimoje ateityje muziejus pateiks antrąją paskaitą, įsigilinančią į dr. Joną Šliūpą kaip veikėją ir vadovą lietuviškame ateivių atgimime ir Lietuvos nepriklausomybės atgavime. Ši paskaita bus pateikta jo sūnaus inž. Vytauto Šliūpo. Kadangi paskaitos, skirtos lietuviams, yra organizuotos paties valdžios muziejaus, tai lietuviams turėtų jas paremti savo susidomėjimu ir gausiu atsilankymu.

Lietuviškos programos užbaigime išgarsime ir giesmes, kurias giedos Šiluvos Marijos choras iš Our Lady of Šiluva bažnyčios, kuri yra pietinėje dalyje Anthracite kasyklų rajono Maizeville miestelyje, Pennsylvania. Chorui vadovauja Eugene Straka.

Įėjimas suaugusiems 2 dol., studentams 1 dol. Dėl platesnių informacijų galima kreiptis į Muziejaus kuratorių Chester Kulesa, 717-963-4845. Anthracite Heritage muziejus priklauso ir yra administruojamas Pensilvanijos Istorijos ir Muziejų komisijos (Pennsylvania Historical and Museum Commission) ir yra McDade Parke, Scranton, PA.

Lietuviai ir lietuvių kilmės amerikiečiai turėtų šioje programoje gausiai atsilankyti, tuo parodydami savo prielankumą. Pensilvanijos muziejui, kuris savo ruožtu rengia tas lietuviškas istorines paskaitas ir taipgi turi išstati nemažai lietuviškų eksponatų, surinktu seselės Virginia Vytell iš Elmhurst, Pennsylvania.

Chester Kulesa

A.†A.

ELIZABETAJ DIJOKIENEI

Lietuvoje mirus, jos sūnui VYTAUTUI, žmonai ir jų sūnui JONUKUI DIJOKAMS ir giminėms reiškiamas užuojautą.

Pranė ir Otonas Kapteiniai

Chicago Ridge, Ill.

Pradedant 1988 m. liepos 2 d., kas šeštadienį 8:40 iki 10 v.v. per WPNA (buv. WOPA stotis) 1400 AM

Žemė L

„Nauja radijo laida šiuolaikiniams lietuviui“ lietuvių bei anglų kalbomis

Muzika - sveikata - moterų pasaulis - sportas - literatūra - kinas - satyra

Labanaktis, vaikučiai

„Pasakų pasaulis mažamečiams lietuviukams“ 8:30 v.v. iki 8:40 v.v.

Alliance Communications, Inc.
408 South Oak Park Avenue, Oak Park, IL 60302
tel. nr. 848-9980

A.†A. PETRONĖLĖ STRUMSKIENĖ

Gyveno Putnam, Connecticut. Mirė Matulaičio Slaugymo namuose, Putname, 1989 m. lapkričio 5 d., sulaukusi 85 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 35 m. Pasiliko dideliame nuliūdime Bronė Keželiene ir jos sūnus Algimantas Keželis su šeima bei draugai ir artimieji Chicagoje ir kiti giminės Lietuvoje.

Velionė buvo našlė a.a. Motiejaus, mirusio 1981 m. Buvo Liet. fondo narė ir dosni įvairių lietuviškų organizacijų bei institucijų rėmėja.

Kūnas pašarvotas penktadienį, lapkričio 10 d. nuo 2 iki 8 v.v. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkričio 11 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Laidotuvėmis rūpinasi Laima Aleksienė.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę giminės ir draugai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Lietuvos Gen. Konsului Kanadoje

A.†A.

Dr. JONUI ŽMUIDZINUI

mirus, jo sūnui dr. JONUI, anūkei DANUTEI ir giminaičiui GEDIMINUI bei jų šeimoms ir artimiesiems reiškiamas gilia užuojautą.

Povilas Žumbakis
Laima Nainytė

A.†A.

PETRUI STELMOKUI

Australijoje mirus, jo broliui POVILUI ir NIJOLEI STELMOKAMS bei šeimai reiškiamas nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Irena ir Vytautas Tarai
Teofilė ir Kazys Eringiai
Dana ir Edvardas Eringiai

A.†A.

PETRUI STELMOKUI

Australijoje mirus, jo broli POVILĄ STELMOKĄ, žmoną NIJOLĘ ir jų šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime.

Eglė ir Ray Novak
Lilija ir Ažuolas Stelmokai
Elena ir Mečys Wasilewski

A.†A.

Dantų gyd. ONAI DAMIENEI

mirus, širdingai užjaučiame jos vyrą JURGĮ, dukrą ONUTĘ su šeima ir MARIJĄ DAMIJONAITYTĘ.

Pranas ir Ada Kvedaras
Gytis ir Ann Kvedaras
Lylia ir Siegfriedas Gange

We Do DIGITAL CONVERSION

vaizduojusių iš IR | PAL, SECAM, NTSC.

Greitas patarnavimas, žemos kainos.

Parduodame 110-120 video, TV ir elektrinius reikmenis

(312) 338-9033

International Export House.

15750 S. HARLEM ORLAND PARK, IL 60462 532-7799

2321 W. DEVON AVE. CHICAGO, IL 60659 312-338-9033

A.†A. Dr. Konstancija Štuopienė KONKULEVICIŪTĖ

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1989 m. lapkričio 9 d. 8:07 val. ryto, sulaukusi 85 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Panevėžio apskrityje, Bertinų kaime. Amerikoje išgyveno 40 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime dukte Regina Kazlauskienė, žentas Vitas, sūnus Jurgis Štuopis, marti Roma, šeši anūakai: dr. Vytautas Kazlauskas su žmona Ann, Angelė Klarin su vyrų Chris, Marija Stonikienė su žmona Povila, Vita Muklewicz su vyrų David, Tomas Štuopis su žmona Rita ir Povilas Štuopis; proanūke Kirsten Kazlauskaitė bei kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionė buvo našlė a.a. Jurgio Štuopio. Priklausė Lietuvių Fondui, Gyd. Korp! Gaja, Lietuvos Dukterų draugijai ir Panevėžiečių klubui.

Kūnas pašarvotas šeštadienį, lapkričio 11 d. ir sekmadienį, lapkričio 12 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, lapkričio 13 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukte, sūnus, anūkai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai – 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas – 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas – 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas – 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas – 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street – Tel. RE 7-1213
11028 Southwestern Hwy. – Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. – Tel. 430-5700

BUTKUS – PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas – 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

V A N C E

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

APLINK MUS

x A.a. kun. Boleslovas A. Jakimowicz, MIC, buvęs beatifikacijos bylos vadovo padėjėjas, po antro sunkaus paralyžiaus mirė lapkričio 9 d. Romoje. Velionis buvo gimęs 1912 m. liepos 31 d. Gudijoje. Jo motina buvo lietuvė, tėvas – gudas, bet jis gerai mokėjo lietuviškai. Studijavo Varšuvoje, Vilniuje ir Kaune. Kunigu įšventintas 1942 m. liepos 9 d. Kurį laiką gyveno Amerikoje, bet ilgiau Romoje.

x Lietuvos vyčių 112 kuopos susirinkimas bus antradienį, lapkričio 21 d., 8 val. vak. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskas kalbės susirinkime apie liturginius reikalus. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

x Onos Pajėdaitės foto paroda „Tautos žadintojai“ vyks Lemonte per Mokslo ir kūrybos simpoziumą lapkričio 18 d., šeštadienį, 7:30 v.v.

x Šeštojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo tarybos ir rengimo komiteto posėdis kviečiamas lapkričio 13 d., pirmadienį, 7:30 val. Lietuvių Bendruomenės raštinėje.

x „Švietimo Gaires“, lietuviškojo ugdymo žurnalas mokyklai ir šeimai, rugsejo mėnesio numeris, išėjo iš spaudos. Šiame numeryje rašoma apie Aleksandrą Brucknerį, kalbininką, apie Vinco Krėvės „Skerdžius“ rašo Jolita Kavaliūnaitė, apie Varpo 100 metų sukaktį A. Bagdonas. Straipsniai gana ilgi, tai nedaug informacijos. Redaguoja Juozas Plačas.

x Visuomenė kviečiama atsilankyti į Korp! Neo-Lithuania 67-tą metinę šventę, kuri įvyks š.m. lapkričio 11 d. 7 v.v. Lietuvių Tautiniuose namuose, Chicagoje. Bus iškilminga sueiga, senjorams spalvų uždėjimas. „Dirvos“ novelės premijos įteikimas laureatui Antanui Dundzilai, vakarienė ir šokiai. Tolimesnoms detalėms ir rezervacijoms skambinti Loretai Deveikytei, 476-1548.

x ALTS Chicago skyriaus metinis susirinkimas įvyks š.m. lapkričio 12 d., sekmadienį, 2 v. p.p. Lietuvių Tautiniuose namuose, 6422 S. Kedzie. Sąjungos nariai kviečiami dalyvauti.

x Ilinojaus Daktarų ir Dantų gydytojų draugija šaukia susirinkimą š.m. lapkričio 12 d., 1:30 v. p.p. (1:30 P.M.) Pasaulio Lietuvių centre. Vakarienė 15 dol. asmeniui. Rezervacijoms skambinti 585-7755.

x Kargo siuntime turim didelę patirtį. Dabar galime pasiūlyti ir devėtos drabužius, praneša Romas Pukštys, Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbas su Rodman & Renshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916.

x Greit parduodu vienos ir dvių sėmų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169.

x A.a. dr. Konstancija Štuopienė, 85 metų amžiaus, viena iš medikų Korp! Gajos steigėjų, mirė lapkričio 9 d. Šv. Kryžiaus ligoninėje. Ji jau kuris laikas sirgo. Nuliūdime liko dukterė Regina Kazlauskienė ir sūnus Jurgis Štuopys su šeima.

x Vladas Stropus, dainuojantis Lietuvių Operos chorės narys, pat jos įsisteigimo ir eilė metų ejęs jos valdyboje įvairias pareigas, šiais metais taip pat aukoja daug asmeninio laiko talkininkaudamas prie jos organizacinių darbų. Šiuo metu jis yra aktyviai įsijungęs į baltiaus ruošimo darbus. Lietuvių Operos metinis baltius-koncertas, kaip jau anksčiau spaudoje buvo rašyta, įvyks šeštadienį, lapkričio 18 d., Jaunimo centre.

x Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio ruošiamas Tilžės akto paskelbimo minėjimas vyks šį sekmadienį, lapkričio 12 d., 2 val. p.p. Šaulių namuose. Iškilmingoje dalyje su vėliavomis dalyvaus šauliai ir kt. organizacijos. Paskaita skaitys Jonas Dainauskas. Meninę programą atliks Vilniaus Jaunimo teatro aktorė Apoloniya Steponavičienė. Visi kviečiami.

x L.K.V.S. Ramovės Chicago skyriaus ramovėnų susirinkimas bus lapkričio 12 d. 12 val. Jaunimo centre. Skyriaus narių susirinkime savanoris-kūrėjas Juozas Tamulis padarys labai svarbų ir reikšmingą pranešimą. Ramovėnai prašomi susirinkime dalyvauti.

x Lietuvių Fondui vajuos proga aukoję: po \$1,000 Juozas Snieckus, Bronė Budreikaitė Tender, po \$200 Juozas Kirsutkas, Alina Skrupskelienė, po \$100 Jonas ir Natalija Kiaušai, Vacius Prižgintas, A. Šaulys. Lietuvių Fondas visiems dėkoja ir prašo aukas siųsti Fondo būstinėn – 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629.

x Lietuvos keliauninkų dėmesiu. Kas nori patvirtinti ar pakeisti Aerofloto ar kitų linijų skrydžius į Lietuvą, ar gauti patarnavimus New Yorko aerodromuose, iskaitant bilietus į kitus miestus – lėktuvais, traukiniais ar autobusais – skambinkite į New Yorko kelionių agentūrą „VYTIS“ 718-769-3300.

x Visi kviečiami dalyvauti Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Moterų sąjungos 75-ųjų metų jubiliejuje, kuris įvyks sekmadienį, lapkričio 12 d. Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje. Prasidės su šv. Mišiomis 10:30 v.r., paskui pietūs ir meninė programa 1:30 v. p.p. parapijos salėje. Auka \$12.00. Dėl rezervacijų skambinti: **Vi-dai Sakevičiūtei 925-3168 arba Emilie Prose 460-3849.**

x KASOS Chicago skyriaus neveiks šeštadienį, lapkričio 11 d. ir pirmadienį, lapkričio 13 d.

x Pigiai parduodame Lietuvoje tinkančius video ir kompiuterius. Kainos labai žemos. Toshiba 83 CZ, PAL Secom DK – 310 dol.; AKAI multi-sistemos – 490 dol.; video kamera National M7 – 960 dol., video kamera Hitachi 600 – 965 dol. Kompiuteriai įvairios konfigūracijos, pradedant nuo 900 dol. ir baigiant 6,000 dol. **Kreiptis į Arūną, 10 v.r. - 4 v. p.p., tel. 312-579-3243.**

x Norman Burstein, žinomas kailininkas, parduoda kailinius su didele nuolaida lietuviams. Skambinti vakarais; **677-8489.**

x Vakarone apie universitetą, Kaune atkurta Vytauto Didžiojo universitetą, Chicago ateitininkų sendraugių skyrius ruošia vakaronę, kuri kaip tik skirta Vytauto Didžiojo universitetui. Ji įvyks ateinantį penktadienį, lapkričio 17 d., 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Vakaronės programoje dalyvaus Adolfas Damušis ir VDU tarybos nariai Valdas Adamkus, Dalia Katiliūtė-Boydston ir Bronius Vaškelis.

x JAV Lietuvių respublikonų federacijos suvažiavime Washingtono spalio 27 d. buvo išrinkta nauja federacijos vadovybė: Jonas Urbonas iš Michigano – pirmininkas, Liucija Mažeikienė iš Kalifornijos – I viceprim., dr. Mikas Pakštys iš Washington, D.C., – II viceprim., Dalia Bobelienė iš Florid – III viceprim., Juozas Šulaitis iš Illinois – išdininkas. Sekretoriaus pareigos numatytos detroitiečiui, jį surasti ir rekomenduoti tvirtinimui pavesta pirmininkui. Praėjusioje kadencijoje federacijos pirm. buvo Kazimieras Oksas.

x Romo Pukščio „Liaudies dievdarbų drožiniai“ kolekcijos paroda įvyks Lietuvių centre Lemonte lapkričio 18 d., šeštadienį, 7:30 v.v.

x Ramūnas Bradūnas nori susirašinėti su Amerikos lietuviams lietuviškai. Pageidauja, kad rašantieji būtų 14-17 metų amžiaus. Jo adresas: Marijampolė 234520, Pušinio 6-22, Lithuania.

x Visuomenė kviečiama susipažinti su filosofijos ir teisės daktaro adv. Augustino Idzelo knyga „Sovietų šaltiniai, panaudojami įrodant pilietybės atėmimą: pagal Juozo Kungio bylą“, šį penktadienį, lapkričio 10 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje ruošiamoje vakaronėje. Knygą aptars ir į klausimus atsakinės pats autorius. Vakarone ruošia Lituanistikos tyrimo ir studijų centras.

x „Daktaras Gervydas“, V. Mykoliaičio-Putino drama, kuria stato „Vaidilutės“ teatras antrą ir paskutinį kartą, bus parodyta šį sekmadienį, lapkričio 12 d. 2 val. p.p. Jaunimo centre. Bilietus galima įsigyti Vaznelių prekyboje ir prie įėjimo sekmaidui nuo 12 val. Po spektaklio – kuklūs užkandžiai ir pabendravimas su aktoriais.

x Šiuo pranešame St. Petersburgo patriotiškame Lietuvių visuomenėi, kad kairiojo liet. klubo narių organizacijai lietuvišką organizaciją ardydami F.A. klubo patalpose suorganizuotas š.m. rugpjūčio 20 d. neva St. Peterburgo klubo narių visuotinis susirinkimas, buvo nelegalus. Todėl tame susirinkime išrinkta valdyba, paskelbta vietos lietuvių klubo laikraštėlyje „Lietuvių Žinios“ Nr. 161, yra nelegali ir, kaip tokia, negalvo leidimo iš Floridos Departamento Valstijos sekretoriaus legaliai veiklai. Legaliai St. Peterburgo Liet. Pensininkų klubui vadovauti, savo atsiųstu raštu, ši Floridos valstijos istaiga patvirtino Pensininkų klubo pirm. B. Ginčausko vadovaujama, teisėtą, jau nuo 1988 m. gruodžio 6 d. veikiančią valdybą.

St. Peterburgo Lietuvių pensininkų klubo valdyba (sk.) P.S. B. Ginčauskas patvirtino šio skelbimo tikslumą savo parašu. „Draugo“ dienraštis nesima atsakomybės už žinios tikslumą.

x Keičiame dolerius į rublius aukštu santykiu. Parduodame automobilius ir namus Lietuvoje. **Kreiptis į Tomą, 10 v. r. - 4 v. p.p., tel. 312-579-3243.**

Lietuvių fondo pokylyje tūkstantininkai su LF vadovais. Iš kairės: dr. F. Kaunas, dr. J. Valaitis, M. Remienė, dr. E. Ringus ir S. Baras.

Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PARODA – LIETUVOS ŽEMĖS TURTAI AMŽIŲ BĖGYJE

Įspūdingas išspausdintų žemėlapių, požeminio sluoksnyno skerspjūvių ir paveikslų rinkinys pavaizduoja įvairiaamžių nuo milijardmetinių iki dabartinių, gamtos turtų pasiskirstymą žemės gelmėse ir paviršiuje. Įvairiaspalvis naudingųjų iškasenų rinkinys apima dirvo-

x Jurgis Damas, Naperville, Ill., „Draugo“ nuosirdus rėmėjas, atsiuntė jo paramai 50 dol. auką. Labai dėkojame.

x Virgijus Norkus, Naperville, Ill., lietuviško žodžio rėmėjas, „Draugo“ garbės prenumeratorių, pratešdamas prenumeratą vieneriems metams, pridėjo ir 80 dol., kad dienraštis gyvuotų ir lankytų kiekvieną lietuvišką šeimą. Labai dėkojame.

x Petras Petraitis, Richmond Hills, N.Y., parėmė „Draugą“ 30 dol. auka ir dar pridėjo už laimėjimų šakneles 10 dol. P. Petraitį skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Algis Jonušas, Palos Park, Ill., Elena Wait, Joliet, Ill., mūsų garbės prenumeratoriai, nuolatiniai „Draugo“ rėmėjai, pratešę prenumeratą vieneriems metams su 25 dol. auka. Nuosirdus ačiū.

x Dr. R. Sidrys, Streator, Ill., A. Sakalas, Oak Lawn, Ill., T. Sakalauskas, Lake Geneva, Wisc., Iz. Parulis, Worcester, Mass., pratešdami „Draugo“ prenumeratą, pridėjo po 12 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Mrs. Marcella Aleksis, Waterbury, Conn., senosios lietuvių kartos lietuvišką organizaciją veikėja, „Draugo“ 80 metų jubiliejaus proga atsiuntė 80 dol. auką ir palinkėjo geros sėkmės. Nuosirdus ir didelis ačiū.

žemių dangas su gyvosios gamtos sveikatingumo gėrybėmis, energijos šaltinius, net žemės alyvą, Baltijos jūros gintarus, reikalingiausias statybines žaliavas, net plytoms ir cementui, mineralinius turtus, druskas, paviršinius, požeminius bei mineralinius vandenis.

Tai gamtamokslinis, geografinis, geologinis, knygyninio stiliaus Birutės Saldukienės rinkinys, papildąs šeštojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo Geologijos-Geografijos sekcijos pranešimą apie Lietuvos žemės turtus.

Domejimas vaistingaisiais augalais kasmet didėja. Matysime dėmesio vertas knygas iš Jono Dainausko Chicago rinkinio. Zita Kindurytė iš Washington, D.C., paruošė gyduolių paveikslus, kuriuos piešė A.J.A. Aldona Kindurienė iš Washington, D.C., ir Regina Petrutienė iš Hyannisport, MA, pristatė vaizdžius priešinius, išdeginutus medyje.

Gintarų rinkiniai priklauso Teresei Balčiūnienei iš Kenosha, WI ir Vincui Samaškai iš Chicago. T. Balčiūnienė rody skaidres ir puošmenų kūrė. Dalia Varankaitė iš Chicago išdėstys natūralaus pluošto pavzdžius.

Paroda bus papuošta dailininkų sukurtais gamtovaizdžiais su gamtos turtais. Dalyvauja Juozas Bagdonas ir Paulius Jurkus iš New Yorko, Barbora Morkūnienė iš Chicago ir Regina Viliamienė iš Clevelando, Ohio. Su malonumu dėkoju viešnioms ir svečiams už Lietuvos turtų parodos pajavairinimą savo rinkiniais. Iki greito pasimatymo!

Birutė Saldukienė

SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS VEIKLA

Jeigu mes pažvelgsim į praeitį, pamatysim, kad Suvalkiečių dr. ja įsteigta, kada nebuvo televizijos, penicilino, užšaldyto maisto, kopijuojamo aparato,

plastikos, radaro, atomo sušaldymo, kredito kortelių, indams plauti mašinos, elektrinės anklodės, oro vėsintuvų, kompiuterių. Niekas nevaikščiojo ant mėnulio ir neskraidė sprausminiais lėktuvais. Organizacija veikia ir šiandien.

Praleidę vasarą, kuri buvo truputį skirtingesnė, nes daug kas susilaukia svečių ir Lietuvos, su svečiais kartu praleisdami laiką lietuviškuose renginiuose, gegužinėse. Sulaukę rudens, kada gamta pasiruošia žiemai, spalio 27 d. rinkosi į A. Kojak salę išklausti valdybos pranešimų ir aptarti tolimesnę veiklą. Tą dieną 1 val. p.p., dalyvaujant 48 nariams, sveikindamas taip gausiai susirinkusius, susirinkimą atidarė pirmininkas Alex Navardauskas. Baigęs šios temos pranešimą Juozas Stoškus pagerbtas vienos minutės susikaupimu. Protokolas gerai parušotas ir perskaitytas Viktoro Utaro, vienbalsiai priimtas. Išdinin. Emma Petraitienė pranešė, kad gegužinė davė paleno 208.98 dol.

Užjauciame mūsų sergančius narius F. Padzuką, Helen Vengelauską, Kazį Jankauską, Adolfą Ramonį, Anne Wiecheciki ir Bernice Zengulį. Sirguosiems ir dar tebesergantiems linkime sveikatos.

Į dr. jos bičiulišką šeimą priimti šie nauji nariai: Kazys Čiurinskas, MaryAnn Malas ir Henry Černius. Fin. sekr. B. Zengulis pranešė visiems, kad nuo ateinančių metų visi nariai turės mokėti 3 dol. nario mokesčio. Sklandžiai ir nuosirdžiai išsprendus visus dienotvarkėje klausimus pirm. Alex Navardauskas pakvietė visus dalyvaujančius prie rūpestingai paruoštų vaišių, kurias paruošė dr. jos darbdėcios šeiminkės.

Kitas metinis susirinkimas bus gruodžio 15 d. Bus renkama valdyba ir diskutuojami ateities planai. Visi dalyvaukite.

A.

IŠ ARTI IR TOLI

KANADOJE

– Kun. Kazimieras Kaknevičius, buvęs Lietuvos Kankinių bažnyčios vikaras Missauga, Ont., nuo spalio 2 d. paskirtas klebonu Londono lietuvių parapijoje. Iki šiol ten klebonu buvo kun. I. Mikalauskas, OFM, bet dėl senatvės ir ligos tų pareigų turėjo atsisakyti.

– Prel. Juozas Tadaraukas, buvęs Aušros Vartų parapijos klebonas Hamiltone, dabar gyvenęs Pranciškonų vienuolyne, praleidęs ligoninėje daugiau kaip keturis mėnesius, šiek tiek pasveikęs grįžo į Prisiškėlimo parapijos kleboniją.

– Hamiltono Aušros Vartų parapija spalio 1 d. minėjo savo įsikūrimo 40 metų sukaktį. Mišias laikė ir pamokslą sakė vysk. Paulius Baltakis, su juo koncelebravo kun. Steponas Rapolas ir kun. V. Kareckas. Mišių metu giedėjo choras, vadovaujamas Darios Deksnytės, giedėjo sol. Ald. Laugalienė su Rita Zubrickaite. Po pamaldų Jaunimo centre buvo minėjimas, kurį atidarė tarybos pirm. J. Kristolaitis. Čia pasirodė choras ir solistai Gina Čapkauskienė ir Rimas Strimaitis. Solistams akompanavo J. Govėdas. Sukaktuvų vakare kalbėjo K. Mileris, Liet. Bendr. apylinkės pirm. Angelė Krivincikaitė, žodį tarė vysk. P. Baltakis, kun. J. Staškus, kun. V. Kareckas, klebonas kun. J. Liauba. Vakarą programą pravedė L. Stungevičienė.

– Lietuvos Kankinių parapijos tarybos susirinkimas bus lapkričio 28 d., antradienį, 7:30 val. parapijos salėje. Sekcijos prašomos savo posėdžius turėti prieš tarybos susirinkimą.

– Lapkričio 18 d., šeštadienį, Lietuvių namuose Toronte programą atliks sol. Bronius Kazėnas iš Clevelando. Akompanuos muz. Jonas Govėdas.

CICERO ŠAULIAI

Paskutiniame Cicero jūrų šaulių kuopos „Klaipėdos“ valdybos posėdyje buvo konstatuota, kad spaudos ir šalpos reikalams 1989 metais jau išdalinta 550 dol. aukų, bet vis tiek nutarta spaudai ir radijo valandėms dar paskirti 475 dol.

Nutarta uniformuotiems 11 d. priėvia dalyvauti lapkričio 11 d. prieš Cicero miesto valdybos, pagerbiant karius, žuvusius už JAV ir kitų šalių, kur JAV kariai dalyvavo, laisvę.

Pripažintas liūdnas faktas, kad 32 kuopos šauliai jau yra iškeliaję amžinybėn, iš kurių 30 ilsisi Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, vienas tautinėse ir vienas pas kitataučius. Šiuo metu kuopos sąrašuose dar yra 71 šaulys, iš kurių Dobilienė ir Gailienė slaugomo namuose.

Priimtas dėmesinis JAV karo veteranų 9115 posto komandieriaus Jono Mažanaičio kvietimas dalyvauti N. Metų sutikime. Įėjimas nemokamas, bet reikia turėti šaulio liudijimą, taip pat nemokami užkandžiai. Kam važiuoti iš Cicero kur kitur, kad čia pat, savuose JAV karo veteranų namuose, 1434 So. 49 Court, būsime svetingai priimti ir pavaišinti.

Kuopos 116 puslapių, gausiai iliustruotą, leidinį „Klaipėda“ už 2 dol. galima gauti pas kuopos pirmininką Juozą Mikulį. S. Paulauskas

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. – 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

Lietuvių dienose Clevelande – „Dirvos“ redaktorius V. Gedgaudas, N. Kersnauskaitė, Vilniaus universiteto prof. dr. Br. Genzelis, S. Gedgaudienė – ISS Vyriausia skautininkė, svečias iš Lietuvos G. Vilkelis ir „Tėvynės garsų“ radijo vedėjas J. Stempuzis.

Nuotr. V. Bacevičiaus